

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ 1878

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1878 δὲν ἔγινεν ἀκόμη ἀντικείμενον συστηματικῆς μελέτης. Πέραν τῶν ὄσων ἐκθέτει ὁ Ψιλᾶκης εἰς τὸν οἰκεῖον τόμον τῆς Ἱστορίας του¹⁾, λίαν ἐλλιπῶν καὶ τούτων ὡς πρὸς τὴν δρᾶσιν τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν, δὲν γνωρίζομεν περὶ αὐτῆς οὐδεμίαν ἄλλην εἰδικὴν πραγματείαν. Καὶ ἐνῶ διὰ τὰς ἐπαναστάσεις τοῦ 1866 καὶ 1897 ὑπάρχει ἐκδεδομένη ἢ πολύτιμος βιβλιογραφικὴ ἐργασία τοῦ Ν. Τωμαδάκη²⁾, ἡ σχετικὴ μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1878 βιβλιογραφία παραμένει ἀκόμη ἀσύνακτος. Διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀκριβὴς καὶ συστηματικὴ ἐκθεσις τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον, εἶναι ἀνάγκη νὰ προηγηθοῦν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ συναγωγὴ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ δημοσίευσις τῶν σπουδαιότερων ἀνεκδότων πηγῶν.

Ἐν ὄψει τῆς ἀνάγκης ταύτης παρέχομεν κατωτέρω τὸ περιεχόμενον σημαντικοῦ ἀνεκδότου ἐγγράφου, ἧτοι τοῦ πρωτοκόλλου ἐξερχομένων τοῦ Γεν. Ἀρχηγείου τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1878 τοῦ διευθύνοντος τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπαρχιῶν: Πεδιάδος, Ρίζου (Βιάνου), Λασιθίου, Μεραμπέλλου, Ἱεραπέτρου καὶ Σητείας. Τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν Κωνσταντίνου Σφακιανᾶκη ὡς Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ³⁾, Ἀντωνίου Ζωγράφου - Ξανθουδίδου, ὡς Ὑπαρχηγοῦ⁴⁾,

¹⁾ Βλ. Ψιλᾶκη, Γ, σελ. 1214 - 1252.

²⁾ Βλ. Ν. Τωμαδάκη, Συμβολὴ εἰς τὴν βιβλιογραφίαν τῶν Κρητικῶν Ἐπαναστάσεων, ἐν Ε.Ε.Κ.Σ., Α', σελ. 530 - 555 καὶ Β', σελ. 188 - 244.

³⁾ Βλ. νῆν ἐν τῷ Πρωτοκόλλῳ ὑπ' ἀριθ. 147 διαταγῆν· πρβλ. καὶ Ψιλᾶκη, Γ', 1238. Υἱὸς τούτου ἦτο ὁ κατὰ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ παρελθόντος αἰῶνος κορυφαῖος τῶν ἐν Κρήτῃ πολιτικῶν Ἰωάννης Σφακιανᾶκης.

⁴⁾ Βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 53 διαταγῆν. Υἱὸς τοῦ ἐκ Σφακίων καταγομένου Μανούσου Ξανθουδίδου, ἀδελφὸς τοῦ Ἀρχηγοῦ Πεδιάδος Γεωργίου Μανουσάκη καὶ πατὴρ ἐπιφανῶν ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἀνδρῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Στέφανος. Ὑπῆρξε καὶ καθ' ἑαυτὸν λίαν ἀξιόλογος διὰ τε τὴν ἐπαναστατικὴν του δρᾶσιν καὶ τὴν ἐν τῇ ἀγιογραφίᾳ ἐπίδοσιν. Τὰ ὄπλα του ἐδωρήθησαν πρὸς τὸ Ἱστορικὸν Μουσεῖον Κρήτης ὑπὸ τοῦ ἐγγονοῦ του Ἀνδρόλῃ Ξανθουδίδου, Ἐπιθεωρητοῦ Γεωργίας Κρήτης, καὶ εἶναι ἐκτεθειμένα ἐν αὐτῷ εἰς τὴν αἴθουσαν Ἱστορικῶν Κειμηλίων. Ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας Κρητικῶν Ἱστορ. Μελετῶν καταβάλλεται προσπάθεια νὰ περισυλλεχθοῦν καὶ νὰ ἐκτεθοῦν καὶ τὰ ἀγιογραφικὰ του ἔργα.

Δράκου Σφακιανάκη, ὡς Ἀρχιυπασπιστοῦ καὶ Ἀρχιγραμματέως⁵ καὶ Δαυΐδ Ξανθουδίδου, ὡς Ἀνθυπασπιστοῦ καὶ Ὑπογραμματέως⁶. Τὸ πρωτόκολλον ἀπόκειται ἤδη εἰς τὸ Ἀρχεῖον Ἱστορικῶν Ἐγγράφων καὶ Φωτογραφιῶν τοῦ νεοπαγοῦς Ἱστορικοῦ Μουσείου Κρήτης κατελεγμένον ὑπ' ἀριθ. 26/2/2, προέρχεται δὲ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ ἀρχείου τοῦ πρὸ πολλοῦ ἀποθνήσκοντος δικηγόρου Δράκου Σφακιανάκη, ὃ ὁποῖος, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, μετέσχέ τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης ὡς μέλος τοῦ Γ. Ἀρχηγείου καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ταύτην ἀπέκτησε καὶ διεφύλαξεν ἱστορικὰ ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς⁷. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς διαταγὰς καὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ Γ. Ἀρχηγείου, τὰ ὁποῖα ἐξεδόθησαν ἀπὸ τῆς 23 Μαρτίου μέχρι τῆς 21 Ἰουλίου 1878, κατακεχωρισμένα ἐν περιλήψει ἢ ἐν ἀντιγράφῳ κατὰ χρονικὴν τάξιν καὶ αὐξοντα ἀριθμὸν (1 - 310)⁸.

Ἡ πληθὺς τῶν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ μνημονευομένων προσώπων—ἀπάντων ἀγωνιστῶν καὶ μέχρι τοῦδε, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀγνώστων—, ἢ ἀκρίβεια τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀντλούμενων εἰδήσεων, ἅτε προερχομένων ἐξ ἐπισήμου ἔγγραφου, καὶ ἢ κατὰ χρονικὴν διαδοχὴν καὶ ὀργανικὴν σχέσιν καταχώρισις αὐτῶν, πάντα ταῦτα εἶναι χαρακτηριστικὰ ἱστορικῆς πηγῆς ἀναμφισβητήτου σπουδαιότητος. Ὅταν δὲ ληφθῇ ἐπὶ πλεόν ὑπ' ὄψει ἢ ἔλλειψις πληροφοριῶν ἐπαρκῶν διὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἐποχὴν, εὐλόγως φαίνεται ἀκόμη μεγαλυτέρα ἢ σπουδαιότης τῆς πηγῆς, ἢ ὁποῖα κατὰ μέγα ποσοστὸν θεραπεύει τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Μ. Γ. ΠΑΡΛΑΜΑΣ

⁵) Βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 41 διαταγὴν. Οὗτος εἶναι καὶ ὁ συντάκτης τοῦ δημοσιευομένου πρωτοκόλλου (ἐκτὸς ἐλαχίστων καταχωρήσεων ὀφειλομένων εἰς τὸν Ὑπογραμματέα τοῦ Γ. Ἀρχηγείου Δαυΐδ Ξανθουδίδου), ὡς φαίνεται ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ πρὸς τὸν τοιοῦτον τῶν ἐν τῷ Ἱστορικῷ Μουσείῳ ἀποκειμένων αὐτογράφων του (πρβλ. κανωτέρω σημ. 7).

⁶) Βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 42 διαταγὴν. Ἀδελφὸς τοῦ Στεφάνου, ἐπιφανῆς πολιτευτῆς καὶ δικηγόρος ἐν Ἡρακλείῳ.

⁷) Ταῦτα, 31 τὸν ἀριθμὸν, ἐδώρησε πρὸς τὸ Ἱστορ. Μουσεῖον ὁ ἐπὶ ζῶν υἱὸς του Γεώργιος (ἀριθ. Καταλ. 26/2/1 - 31). Εἰς αὐτὰ περιλαμβάνεται καὶ τὸ Πρωτόκολλον.

⁸) Τὸ Πρωτόκολλον εἶχεν, ὡς φαίνεται, καὶ συνέχειαν μὴ διασωθεῖσαν (βλ. τέλος τῆς ὑπ' ἀριθ. 310 διαταγῆς).

ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ*

Ἀριθ. Καταλ. Α.Ι.Ε. Ἰστ. Μουσ. Κρήτης 26/2/2. Ἐν πρωτοτύπῳ. Ἀποτελεῖται ἐκ 17 συνερραμμένων φύλλων κοινουῦ λευκοῦ χαρτοῦ ἄνευ ὑπογραμμῶν.

Βραχάσι τῆ 23 Μαρτίου 1878

- Ἀριθ. 1. Ἐγκύκλιος εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἐπαρχιῶν Πεδιάδος, Λασιθίου, Ρίζου καὶ Ἱεραπέτρου εἰδοποιουμένους, ὅτι ἡ Τουρ. Κυβέρνησις διὰ τῶν ὀργάνων τῆς συνάζει ὑπογραφὰς ὅτι δῆθεν οἱ κάτοικοι εἶναι εὐχαριστημένοι παρ' αὐτῆς καὶ ὅτι τὸ κίνημα εἶναι μονομερές, καὶ προσκαλουμένους νὰ ἐμποδίσωσι τὸ τοιοῦτον καὶ συνάμα νὰ προσέξωσιν ὅπως συλλάβωσι κανὲν τῶν τοιούτων ὀργάνων ἐξαπατῶν τοὺς ἀπλουσιτέρους καὶ τιμωρήσωσιν αὐτὸ ὡς προδότην τῆς πατρίδος.
2. Τῆ 25 Ἀπριλίου. Ἐκ Λασιθίας. Διαταγὴ εἰς τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Βιάννου καὶ τὸν ἀρχηγὸν Ἐμπάρου Ν. Τυλιανάκη διὰ νὰ προσέξουν καὶ συλλάβουν τὸν φονέα Γεώρ. Χαϊδούλην σφακιανὸν φονεύσαντα τὸν Ἰωάννην Σφακιανάκη ἀπὸ Λασιθία.
- 3 - 6. Τῆ 2 Μαΐου. Ἐκ Νεαπόλεως. Ἐγκύκλιος τοῖς ἀρχηγοῖς Πεδιάδος, Ρίζου καὶ Ἱεραπέτρου εἰδοποιουμένους ὅτι τῆ γνωστοποιήσῃ τῆς ἐν. Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον περὶ τῆς ἐξόδου τῶν ὀθωμανῶν Βιανιτῶν μετὰ τακτικοῦ στρατοῦ ἵνα ἐγκατασταθῶσιν εἰς Βιάννον καὶ προσκαλουμένους νὰ συγκεντρωθῶσι συνεννοούμενοι μεταξὺ των καὶ ἐμποδίσωσι τὴν κάθοδον τούτων. Ὅτι τὸ πρόγραμμα τῆς ὑφισταμένης ἐπαναστάσεως εἶναι νὰ ἔχωμεν περιορισμένους τοὺς ὀθωμανοὺς ὅσον τὸ δυνατόν ἐγγύτερον τῶν φρουρίων, νὰ αὐτοδιοικώμεθα καὶ νὰ εἴμεθα ἀ[πειλη]τικοὶ μέχρι οὗ ἢ Εὐρώπῃ ἀποφασίση περὶ τῆς τύχης τῆς πατρίδος. Ὅτι εἰδοποιήθη ὁ ἀρχ. Μιχ. Κόρακας νὰ χορηγήσῃ συνδρομὴν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης. Ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εὐθύς ἅμα λάβῃ χρήματα θὰ τοῖς ἀποστείλῃ. Καὶ τέλος ὅτι νὰ φροντίζωσιν αὐστηρῶς ὅπως μὴ δαπανῶνται ἀσκόπως τὰ πολεμοφόδια καὶ συνάμα εἰδοποιῶσι τὸ Ἀρχηγεῖον περὶ τῶν διαβημάτων τοῦ ἐχθροῦ.
7. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Λαγκάδας Πεδιάδος τῷ Ἰωάννῃ Ἐμμ. Καγιαμπάκη ἀπὸ Ἀῦδοῦ.

*) Κατὰ τὴν μεταγραφὴν διορθώθησαν αἱ ἐλάχισται ἀνορθογραφίαι τοῦ χειρογράφου, διετηρήθησαν ὅμως χαρακτηριστικοὶ τινες σολοικισμοί. Ἡ δι' ὁμοιωματικῶν σήμανσις τῶν ἐπαναλήψεων διὰ τεχνικοὺς λόγους δὲν ἀντιστοιχεῖ πάντοτε πρὸς τὸ χειρόγραφον. Ἐντὸς ὀρθογ. ἀγκυλῶν ἐτέθησαν αἱ ἀναγκαῖαι συμπληρώσεις τῶν ἐφθαρμένων χωρίων.

8. *Αὐθημερόν. Τῷ ἀρχηγῷ Πεδιάδος Γεωργ. Μανουσάκη, ἵνα ὑπογράψῃ τὸν ἀνωτέρω διορισμὸν καὶ ἀναγνωρίσῃ τὸν διορισθέντα ὡς ὄπλαρχηγὸν τοῦ διαμερίσματος τῆς ἀρχηγίας του.*
9. *Αὐθημερόν. Πρόσκλησις τοῦ ἀρχηγοῦ Ρίζου Ἐμμ. Χατζάκη πρὸς σύσκεψιν περὶ συστάσεως στρατοπέδου ἐν Ἱεραπέτρω.*
10. *Αὐθημερόν. Ὅμοια τῷ ἀρχηγῷ Ἱεραπέτρου Ἐμμ. Λακέρδα.*
11. » *Τῷ ἀρχηγῷ Ρίζου Ἰωαν. Ἰνιοτάκη καὶ τοῖς ὄπλαρχηγοῖς Βιάνου, ἵνα συγκεντρωθῶσιν εἰς τὰ πεδινὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας των ἢ τῆς Πεδιάδος ἢ τοῦ Μονοφατισίου ὅπου κρίνωσι καταλληλότερον πρὸς κώλυσιν τῶν Τούρκων προτιθεμένων νὰ ἐξέλθωσι συνεννοούμενοι μετὰ τῶν Πεδιαδιτῶν, Ἐμπάρου καὶ Μονοφατισίου, οἵτινες εἶναι εἰδοποιημένοι, καὶ δράμωσιν ὅπου ἡ ἀνάγκη τοὺς προσκολέσῃ.*
12. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Νεαπόλεως τῷ Χριστοδούλῳ Γαράκη.*
13. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Νεαπόλεως τῷ Γεωρ. Ἰ. Τσαμπαράκη.*
14. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Νεαπόλεως τῷ Ἀναγνώστῃ Χρυσάκη.*
15. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς 500ρχου τῷ ἐκ Νεαπόλεως Δημ. Μιχαλομιχελάκη.*
16. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς 1000ρχου τῷ ἐκ Νεαπόλεως Γεωρ. Λυράκη.*
17. » » 100ρχου » » » Χαραλάμπῳ Μαραγκάκη.
18. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς 100ρχου τῷ ἐκ Νεαπόλεως Βασιλείῳ Μαγριπλῇ.*
19. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς 500ρχου ἵππικοῦ τῷ ἐκ Λασιίδας Νικολάῳ Φρουδάκη.*
20. *Αὐθημερόν. Διορισμὸς 100ρχου τῷ ἐκ Νεαπόλεως Ἐμμ. Γ. Καφειζάκη.*
21. *Τῇ 3 Μαΐου. Ἐκ Νεαπόλεως. Τῇ Ἐπιτροπῇ τῶν ἐξ ἀνατολ. Ἐπαρχιῶν, ἵνα ὁρίσῃ τὸν μισθὸν δέκα στρατιωτῶν ὡς κλητῆρων τοῦ Ἀρχηγείου, ὄντος ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς, καὶ ὅτι ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶναι ὀλίγος, οὐχ' ἥτιον ὁμως ἔνεκα τῶν χρηματικῶν μέσων, ἅτινα εἶναι ὀλίγα καὶ προωρισμένα εἰς ἄλλας ἀνάγκας, θέλει προσπαθήσῃ τὸ Ἀρχηγεῖον ὅσον δύναται νὰ ἐκτελῇ τὰ εἰκότα.*
22. *Τῇ 4 Μαΐου. Ἐκ Νεαπόλεως. Τῇ ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῇ. Πρῶτον τὰ συλλυπητήρια ἐπὶ τῷ ἀπροόπτῳ θανάτῳ τοῦ Σταυρ. Χιοναδάκη, μέλους αὐτῆς, καὶ ἐπομένως : τὰ τῆς διαρπαγῆς τοῦ εἰς Σεῖσι ἀποβιβασθέντος φορτίου τὴν 22 Ἀπριλίου, τὰς καταβαλλομένας*

ἐνεργείας πρὸς τακτοποίησιν αὐτοῦ. Τὴν ἐν Νεαπόλει κατὰ τὴν 30 ἰδίου [ἄφι]ξιν 600 Πεδιαδιτῶν ἀπαιτούντων ἐνόπλως καὶ θορυβωδῶς ὄπλα καὶ λοιπά, κατευνασθέντων δὲ καὶ ἀναχωρησάντων διὰ τῆς παραχωρήσεως 30 ὄπλων καὶ ἀναλόγων πολεμοφοδίων καὶ διὰ τῆς ὑποσχέσεως ὅτι ταχέως θέλει ἀποσταλῆ φορτίον ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν Πεδιάδα. Τὴν ἀνάγκην στρατοπεδεύσεως συμφώνως ταῖς ὁδηγίαις τῆς πρ. Διοικήσεως, ἀλλ' ὅπως αὕτη ἀποβῆ ἀποτελεσματικωτέρα, δέον νὰ γίνῃ εἰς τὰ χαμηλὰ χωρία τῆς Πεδιάδος, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὄπλισθῶσι πρῶτον, διότι ἄλλως χιλιάδες ἀόπλων χριστιανῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν θηριωδίαν τῶν Τούρκων· ἀνάγκη ὅθεν κατεπείγουσα τῆς ταχείας ἀποστολῆς τοῦ φορτίου εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος τῆς Χερσονήσου, νὰ ἔχῃ δὲ ὀλιγώτερα ὄπλα καὶ περισσώτερα πολεμοφόδια. Ὅτι ἐδόθησαν αἱ δέουσαι διαταγαὶ στρατοπεδεύσεως τῶν Ριζωτῶν εἰς Μονοφάτσιον ἢ τὰ κάτω μέρη τοῦ Ρίζου, ἐντὸς ὀλίγου δὲ συγκεντροῦνται στρατόπεδα εἰς Ἱεράπειρον καὶ Σπιναλόγκαν. Ὅτι ἐστάλησαν μέχρι τοῦδε 100 ναπολ. καὶ ἀνάγκη νὰ σταλῶσι καὶ τὰ λοιπά, ὅσα ὠρίσθησαν διὰ τὰς ἐπαρχίας μας, νὰ σταλῶσι δὲ ἐργαλεῖα τῶν σασεπῶ, διότι τοῦ πρώτου φορτίου διεσώθησαν, ἀλλ' ἦσαν ἐλάχιστα ἀναλόγως, τοῦ δευτέρου διηρπάγησαν.

23. Αὐθήμερόν. Ἀπάντησις εἰς τὴν ἀπὸ 28 π. μ. ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις Κρητικοῦ Κέντρου ἐκδηλοῦσα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσίν του.
24. Τῇ 5 Μαΐου. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Βραχασίου τῷ Γεωρ. Χ. Σαριδάκη.
25. Τῇ 7 Μαΐου. Ἐκ Βραχασίου. Ἀναγνώρισις καὶ ἐπιθεώρησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 846 καὶ ἡμερομ. 8 Ἰουλίου 1868 διορισμοῦ πεντακοσιάρχου τοῦ Κωνστ. Γ. Φιτενοῦ ἐκ Βραχασίου.
26. Αὐθήμερόν. Ὁμοία τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1065 καὶ ἡμερομ. 29 Δεκεμ. 1868 τοῦ διακοσιάρχου Γεωργ. Θεοδωράκη ἐκ Βραχασίου.
27. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Βιάννου τῷ Γεωρ. Σαπουντζάκη
28. » » » » » Χαραλ. Στειωτάκη
29. » » » » » Σπυρίδωνι Ἀγαπάκη.
30. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Βιάννου τῷ Ἰωάννη Ἀγγουράκη
31. » » 50άρχου Βραχασίου » Γεωρ. Ι. Παραβολιάση.
32. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς 100άρχου Βραχασίου τῷ Ἐμμ. Σταματάκη.
33. » » » » » Κωνστ. Τσουκάκη.
34. » » 500άρχου » » Μιχ. Χ. Ζ. Ροβίθη.

35. *Αὐθήμερόν. Διορισμός 500άρχου Βραχασίου τῷ Γεωργ. Φτιενῶ.*
36. » » 100άρχου » » Χατζῆ Μιχ. Φτιενῶ
37. » » » » » Ἰωαν. Α. Φτιενῶ
38. » » » » » Χατζῆ Ἀναστασίῳ
Φτιενῶ.
39. *Αὐθήμερόν. Διορισμός 50άρχου Βραχασίου εἰς τὸν Ἀπόστολον Μαρκάκη.*
40. *Αὐθήμερόν. Διορισμός 100άρχου Βραχασίου εἰς τὸν Χατζῆ Ἀπόστολον Διπλαρᾶν.*
41. *Αὐθήμερόν. Διορισμός ἀρχυπασπιστοῦ καὶ ἀρχιγραμματέως τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου τῶν ἐξ ἀνατ. ἐπαρχιῶν τῷ Δράκῳ Γ. Σφακιανάκη.*
43. *Αὐθήμερόν. Διορισμός ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ὑπογραμματέως τοῦ ἰδίου Ἀρχηγείου τῷ Δαυτῷ Ξανθουδίδῃ ἀπὸ Αὐδοῦ.*
42. *Αὐθήμερόν. Διορισμός ὀπλαρχηγοῦ Ρίζου τῷ Γεωρ. Μιχελινάκη ἀπὸ Καλάμιον.*
44. *Βραχάσι 7 Μαΐου. Τῇ Ἐπιτροπῇ ἀπάντησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 65 καὶ ἡμερομ. 6 Μαΐου ἐπιστολῆς τῆς διὰ τὰ ἐξοδα τῆς ζητηθείσης δεκαρχίας καὶ λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Γ. Ἀρχηγείου καὶ ὄριση τὸν μισθὸν τοῦ ἀρχιγραμματέως καὶ ὑπογραμματέως τοῦ μὲν πρώτου ἀρχομένου ἀπὸ 1 Ματίου, τοῦ δὲ ἀπὸ 1 Μαΐου.*
45. *Αὐθήμερόν. Διορισμός 50άρχου Βραχασίου τῷ Ἰωαν Ν. Μανιούδῃ.*
46. » Τῷ ἀρχηγῷ Γ. Μανουσάκῃ καὶ τῷ ὀπλαρχηγῷ Λαγκάδας Ἰωάν. Καγιαμπάκῃ καὶ τοῖς πληρεξουσίοις. Κοινοποίησις τῶν ἐπισήμων εἰδήσεων καὶ ἀνωτέρων διαταγῶν περὶ προσεχοῦς ἀνακωχῆς καὶ περὶ περιορισμοῦ τῶν Τούρκων ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτερον τῶν φρουρίων καὶ συνάμα τὴν σύστασιν Δικαστηρίων, συνεπῶς νὰ ὑποδειχθῶσι ποῖα τὰ κατάλληλα μέρη καὶ πόσοι οἱ ὀπλισμένοι διὰ τὰ γίνῃ συγκέντρωσις μὲ σκοπὸν ἀμυντικόν, νὰ δηλωθῇ δὲ καὶ ἡ γνώμη των περὶ τούτου.
47. *Τῷ ἀρχηγῷ Ἀντ. Τριφοπούλῳ τὰ ἴδια.*
48. » » Νικόλ. Τυλιανάκῃ τὰ ἴδια καὶ ἰδιαιτέρως διαταγὴ νὰ εἶναι συγκεντρωμένοι καὶ συνεννοημένοι μὲ τοὺς Βιανίτας εἴτε εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα εἴτε ἀλλαγῶν καὶ ἀποκρούσωσιν ἐνδεχομένην εἰσβολὴν τῶν Τούρκων ἢ νὰ δράμωσιν ἀπὸ κοινοῦ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης εἰς τὸν Γ. Ἀρχ. Μ. Κόρακαν.
49. *Ἐγκύκλιος τοῖς ὀπλαρχηγοῖς καὶ καπεταναίοις Μεραμβέλλου νὰ συνάξουν τὰ πολεμοφόδια, νὰ τὰ διατηρήσουν ἀσφαλῶς καὶ νὰ ἐμποδίσουν τὰς ἀσκόπως ριπτομένας βολάς. 7 Μαΐου.*
50. *Νεάπολις τῇ 8 Μαΐου. Τοῖς ὀπλαρχηγοῖς Κριτσᾶς Παπᾶ - Ἐμμ.*

- Πόθω καὶ Ν. Ἀλεξάκη. Προτρεπτικὴ πρὸς ἀπὸ κοινοῦ συνεννόησιν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως καὶ εὐταξίας, περὶ ἐκδόσεως διορισμῶν μετὰ τὴν ἀπὸ Φρὲ ἐπάνοδον καὶ συνάμα εἰδοποιήσεις νὰ λάβωσι μίαν κάσαν φουσεκίων ἀπὸ τὸν ὄπλαρχηγὸν Βραχασίου Γεώρ. Χ. Σαριδάκη.
51. Ἐγκύκλιος τοῖς ὄπλαρχηγοῖς καὶ καπεταναίοις Μεραυβέλλου εἰδοποιούσα αὐτοὺς τὴν ἀνασύστασιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας καὶ διατάττουσα αὐτοὺς νὰ παρέχωσι τὴν συνδρομὴν των εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Δικαστηρίου ὄντας ὑπευθύνους ἐν παραβάσει παρακοῆς. Τῆ 9 Μαΐου 78. Ἐκ Νεαπόλεως.
51. 10 Μαΐου. Ἐκ Βουσῶν. Διαταγὴ τοῖς ὄπλαρχηγοῖς Βουσῶν, Χουμεριάκου, Λιμνῶν καὶ Φουρνῆς περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς Σπιναλόγκας καὶ ἐντελῆς διακοπῆ τῆς συγκοινωνίας
52. Πεῦκος Ρίζου. 16 Μαΐου. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Ἱεροπέτρου τῷ Παύλῳ Συγκελλάκη Σφακιανῷ κατ' ἔγγραφον ἐκλογὴν τῶν κατοίκων Κεντρίου, Καπιστρίου, Μακρολιᾶς, Μεσελέρων καὶ Καλοῦ Χωρίου.
53. Ἐγκύκλιος τοῖς ἀρχηγοῖς τῶν ἐπαρχιῶν εἰδοποιούσα αὐτοὺς τὴν εἰς Φρὲ Ἀποκορώνου ἀναχώρησιν τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ κατὰ τὴν 14 Μαΐου καὶ ἀντιπροσωπεία αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐπανόδου του ὑπὸ τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Α. Ζωγράφου. Βιάνος τῆ 15 Μαΐου.
53. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Ρίζου τῷ Νικολ. Μανουσάκη ἀπὸ Βαχὸ τῆ 13 Μαΐου 18.
54. Βιάνος 14 Μαΐου. Διορισμὸς Γραμματέως τοῦ ὄπλαρχηγείου Βιάνου τῷ Γεωρ. Μ. Ἀλεξίου ἐξ Ἡρακλείου.
55. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 500άρχου Βιάνου τῷ Ἐμμ. Καπετανάκη.
56. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 500άρχου Βιάνου τῷ Γεωρ. Ἀγαπάκη.
57. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 500άρχου Βιάνου Μιχαὴλ Κονταξάκης.
58. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 200άρχου Βιάνου Ἐμμ. Βαροδιατάκης.
59. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 200άρχου Βιάνου Ἐμμ. Πολώνης.
60. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 100άρχου Βιάνου Μιχ. Ραπτάκης.
61. » » » » 200άρχου » Νικολ. Γεωργουλάκης.

1) Ὁ ἀριθ. 51 ὡς καὶ κατωτέρω ὁ ἀριθ. 53 ἐπαναλαμβάνονται δις ἐν τῷ χειρογράφῳ.

62. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 200άρχου Βιάνου Ἐμμ. Πιτσάκης.
63. » » » » 100άρχου » Γεωργ. Δοργιάκης.
64. » » » » 200άρχου » Στεφ. Παπαγιαννάκης.
65. Πεῦκος » » » 100άρχου » Γεωργ. Τακτικάκης.
66. » » » » » » Ἰωάννης Σηφάκης.
67. » » » » » » Ἐμμ. Σερομάκης
68. » » » » » » Μιχ. Κυριακάκης.
69. » » » » 500άρχου » Ἐμμ. Μαρκατατάκης.
70. Πεῦκος » » » 50άρχου » Ἰωαν. Γεραντιωνάκης.
71. Πεῦκος » » » » » Ἐμμ. Μιχαλογιαννάκης.
72. Πεῦκος » » » 100άρχου » Γεωργ. Παπαματθαϊάκης.
73. Πεῦκος 17 » » ὄπλαρχηγοῦ Καλαμαύκας Ἐναγν. Φορνιαδάκης.
74. Πεῦκος 17 » » 500άρχου » Ἰωαν. Παριτάκης.
75. Πεῦκος 17 » » » » Κωνστ. Σφακιανάκης.
76. Πεῦκος 17 » » 200άρχου » Μιχ. Δεληπαλιᾶς.
77. Πεῦκος 17 » » » » Γεωργ. Ν. Χαλέπης.
78. Πεῦκος 17 » » 100άρχου » Ἐναγν. Γενιατάκης.
79. Πεῦκος 17 » » » » Πέτρος Χαλέπης.
80. Πεῦκος 17 » » » » Γεωργ. Δαγαλάκης.
81. Πεῦκος 17 » » 1000άρχου » Γεωργ. Παρίτης.
82. Πεῦκος 17 » » 500άρχου Ἐγ. Βασιλείου τῷ Χῆ Ἐρτεμίῳ Νοδάρω.
83. Πεῦκος 17 Μαΐου Διορισμὸς 500άρχου Ἐμμ. τῷ Σταύρω Λουλελάκη.

84. Πεῦκος 17 Μαΐου Διορισμὸς 100άρχου Ἀμιοῦ τῷ Δημ. Βαρδάκη.
 85. » » » » » » » Ἐμμ. Μιχελάκη.
 86. » » » » 200άρχου Βαχὸ » Στελιανῷ Χρη-
 σιάκη.
 87. Πεῦκος » » » 100άρχου » » Γεωργ. Ἀλέξης.
 88. » » » » 50άρχου » » Κωνστ. Χρηστά-
 κης.
 89. Πεῦκος » » » Γραμματέως τῆς περιφερείας τοῦ Ἀρ-
 χηγείου Ἀμιοῦ τῷ Μιχ. Γ. Ἰνιωτάκη.
 90. Πεῦκος 17 Μαΐου Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Πλατυποδίου καὶ Νικη-
 θιανοῦ τῷ Δημ. Μαλιῷ.
 91. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 500άρχου Κάτω Βιάνου τῷ Νικ. Γ.
 Ἀγγουράκη.
 92. Πεῦκος 17 Μαΐου. Διορισμὸς 100άρχου Κάτω Βιάνου τῷ Νικολ.
 Παπαδάκη.
 93. Πεῦκος 17 » » 200άρχου » » » Ἰωαν.
 Παπουρανάκη.
 94. Πεῦκος 17 » » ὄπλαρχηγοῦ Ἀμιοῦ τῷ Κωνστ.
 Κονδυλάκη.
 95. Πεῦκος τῇ 17 Μαΐου. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Κρεβατῆ τῷ Ἰωαν.
 Μιχαλοδημητράκη.
 96. Πεῦκος τῇ 17 Μαΐου. Διορισμὸς 1000άρχου Μουρνιῶν τῷ Νικολ.
 Χατζάκη.
 97. Πεῦκος τῇ 17 » » 500άρχου Συκολόγου » Ἐμμ.
 Στιβακτάκη.
 98. Πεῦκος τῇ 17 » » » Κ. Σύμης » Ἰωαν.
 Τσαγκατάκη.
 99. Πεῦκος τῇ 17 » » » » » Κωνστ.
 Χαμηλάκη.
 100. Πεῦκος τῇ 17 » » » » » Γεωρ.
 Κοντῷ.
 101. Πεῦκος τῇ 17 » » » Γδόχια » Νικολ.
 Δημητρομανολάκη.
 102. Πεῦκος τῇ 17 Μαΐου. » » Χριστοῦ » Γεωρ.
 Διακάκη.
 103. Πεῦκος τῇ 17 » » 200άρχου Κ. Σύμης » Ἐμμ.
 Τσαγκατάκη.
 104. Πεῦκος τῇ 17 » » » Μουρνιῶν » Νικολ.
 Φραντσιτσινάκη.
 105. Πεῦκος τῇ 17 Μαΐου. » » Κ. Σύμης » Ἰωαν.

- Μαρουσάκη.
106. Πεῦκος τῆ 17 Μαΐου. Διορισμὸς 100άρχου Ἐπ. Σύμης τῷ Ἰωαν. Μωραϊτάκη.
107. Πεῦκος τῆ 17 » » 200άρχου Μουρνιῶν » Ἐμμ. Ρακιτζάκη.
108. Πεῦκος τῆ 17 » » 100άρχου Μύθους » Μιχ. Μιχαλογιαννάκη.
109. Πεῦκος τῆ 17 Μαΐου. » 200άρχου Παρσᾶ » Δημ. Παπαδογιώργη.
110. Πεῦκος τῆ 17 Μαΐου. » » » » Νικολ. Μεταξάκη.
111. Πεῦκος τῆ 18 Μαΐου. Ἔκθεσις περὶ ἀποκλεισμοῦ Σπιναλόγκας ὑπὸ τῶν ὀπλαρχηγῶν Βρουσῶν, Χουμεργιάκου, Λιμνῶν καὶ Φουρνῆς σταλεῖσα πρὸς δημοσίευσιν.
112. Ἐπιθεώρησις καὶ ἀναγνώρισις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1005 καὶ ἡμερομ. 2 Νοεμβρίου 1868 τοῦ διορισμοῦ Διακοσιάρχου τοῦ ἀπὸ Καλάμι Ρίζου Ἀντ. Ζαχαράκη.
113. Αὐθημερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἱεραπέτρου Ἐμμ. Λακέρδα, ἵνα καταλάβῃ τὴν Κεφάλαια τοῦ Κοζύρη, θέσιν ἣν καταλαμβάνουσιν αἱ τῆς Ἱεραπέτρου τουρκικαὶ φρουραί, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ Ἀρχ. Ἐμμ. Χατζάκη. Τῷ ἐστάλη καὶ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Χανίοις Ἀγγλου Προξένου, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Συνέλευσιν καὶ τοὺς Ἀρχηγούς.
114. Τῷ Ἀρχηγῷ Ρίζου Ἐμμ. Χατζάκη ὁμοίως.
115. 19 Μαΐου. Ἐπιθεώρησις καὶ ἀναγνώρισις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 567 καὶ ἡμερομ. 24 Ἰανουαρίου 68 διορισμοῦ πεντηκοντάρχου τοῦ Νικολ. Τζανογιαννάκη ἀπὸ Πεῦκον.
116. Πεῦκος τῆ 19 Μαΐου. Τῷ Ἀρχηγῷ Κ. Κοζυράκη ἀποστολὴ ἀντιγράφου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀγγλου Προξένου καὶ διαταγὴ περὶ ἐπαναλήψεως ἀποκλεισμοῦ Σπιναλόγκας.
117. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἐμμ. Μιλιαρᾶ ὁμοίως ἀποστολὴ ἀντιγράφου.
118. Αὐθημερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Γεωρ. Μανουσάκη ὁμοίως ἀποστολὴ καὶ διαταγὴ περὶ διορισμοῦ εἰσπρακτῶρων εἰς Λαγκάδαν, ὧν ὁ κατάλογος νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὅπως σταλῶσιν ἐκάστῳ οἱ διορισμοί, καί, ἂν ὁ Καϊμακάμης Πεδιάδος ἔστειλεν εἰσπρακτορας, νὰ ἀποδιωχθῶσι.
119. Αὐθημερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ν. Τυλλιανᾶκη ὁμοίως ἀποστολὴ ἀντιγράφου, διαταγὴ περὶ ουσιάσεως Δικαστηρίου, ἐκλογῆς εἰσπρακτῶρων ὡς ἄνωθεν, καὶ ὡς πρὸς τὰ διαβήματα τῶν Ὀθωμανῶν νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς προηγουμένας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας.

120. *Αὐθήμερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἀντ. Τριφίτῳ ὁμοίως.*
121. » *Διορισμὸς 100άρχου εἰς Καλάμι τῷ Γεωρ. Κασωτάκη*
122. *Μαΐου 20. Διορισμὸς 1000άρχου » Ἀμιρὰ » Ματθ. Λουλομα-
θιουδάκη.*
123. *Μαΐου 20. » 500άρχου » Βαχὸ » Ἀνδρέα Ν. Μα-
νουσάκη.*
124. *Μαΐου 20. » » » Ἀμιρὰ » Ἀναγνώστη Στ.
Λουλάκη.*
125. *Μαΐου 20. » » » » Μύρωνι Βερυκο-
κάκη.*
126. *Μαΐου 20. » 100άρχου » » Νικολ. Σταυρακά-
κη.*
127. *Μαΐου 20. » 200άρχου » » Πολυχρόνη Βερυ-
κοκάκη.*
128. *Μαΐου 20. » 100άρχου » » Νικολάῳ Κρασῶ*
129. » 20. » » » Κωνστ. Λουλομα-
θιουδάκη.
130. *Μαΐου 20. » » » Βαχὸ » Γεωρ. Κατωγιαν-
νάκη.*
131. *Μαΐου 20. » 50άρχου » » Δημ. Ἀγγελάκη.*
132. » 20. » » Καλάμι » Ἐμμ. Μιχαλογι-
αννάκη.
133. *Μαΐου 20. Τῷ Ἀρχηγῷ Νικολ. Τυλλιανάκη, ὅτι τῷ ἀποσιέλλον-
ται χρήματα διὰ τῶν Ἐπιτρόπων τῆς ἐπαρχίας του, σκοπὸς τῶν
ὁποίων εἶναι, ὡς γνωστὸν, αἱ στρατιωτικαὶ συγκεντρώσεις καὶ
ἐπομένως ἢ διὰ τῶν ὄπλων ἀπώθησις τῶν Τούρκων ὁπέποτε ἤθε-
λον ἀποφασίσει νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον του, ἐν πε-
ριπιώσει δὲ ἀνάγκης θέλει προσκαλέσει τοὺς Λασιθιώτας καὶ τὸν
ἀρχηγὸν Ι. Ἰνιωτάκη, ὄπλαρχηγὸν Ν. Μανουσάκη καὶ τοὺς τῆς
Βιάνου, ὅτι εἰσὶ διατεταγμένοι νὰ ἀκούσωσι τὴν πρόσκλησίν του.*
134. *Αὐθήμερόν. Τῷ ἀρχηγῷ Ἰωαν. Ἰνιωτάκη, ἵνα ἐνεργήσῃ τὰ ἀ-
νωτέρω ἔχων πάντοτε ἐτοιμοὺς τοὺς ὑπ' αὐτόν.*
135. *Αὐθήμερόν. Τῷ ἀρχηγῷ Ἐμμ. Μιλιαρᾶ καὶ τοῖς ὄπλαρχηγοῖς
Λασιθίου Μιχ. Παναγιωτάκη καὶ Γεωρ. Δαγαλάκη, ὅτι τοῖς ἀπο-
σιέλλονται χρήματα καὶ νὰ εἶναι ἐτοιμοὶ εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ
Ν. Τυλλιανάκη.*
136. *Αὐθήμερόν, Τῷ Γεωρ. Μανουσάκη καὶ ὄπλαρχηγῷ Ἰωάννη
Καγιαμπάκη, ὅτι τοῖς ἀποσιέλλονται χρήματα διὰ στρατιωτικοὺς
λόγους καὶ νὰ εἶναι ἐτοιμοὶ πρὸς βοήθειαν ὅπου ἡ ἀνάγκη.*
137. *Τῷ ὄπλαρχηγῷ Νικ. Μανουσάκη ὁμοιον τῷ ἀνωτέρω.*

138. Τῷ Ἀρχηγῷ Κ. Κοζυράκη, ὅπως προσκαλέσῃ τοὺς ὄπλαρχηγοὺς Μεραμβέλλου, ὅσους ἐγκρίνει, καὶ εἰ δυνατόν τὸν τοῦ Βραχασίου, καὶ αὐριον τὴν μεσημβρίαν εὐρεθῶν εἰς Κριτσά, ἵνα συσκεφθῶμεν περὶ στρατιωτικοῦ συμβουλίου σκοποῦντος πολεμικὴν ἐνέργειαν. Ἐκ Καλαμαύκας τῇ 22 Μαΐου 78.
139. Αὐθημερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἐμμ. Λακέρδα περὶ ἐνεργείας ἐκλογῆς μετροητῶν τῶν γεννημάτων εἰς τὰ χωριὰ Ἱεραπέτρου, ὅσα εὐρίσκονται εἰς τὸν κύκλον τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ συνάμα νὰ περιορίσῃ τὰς ἀρπαγὰς.
140. Πρίνα τῇ 23 Μαΐου. Διορισμὸς 500άρχου Πρίνας τῷ Ἰωαν. Μουδάτσω.
141. Πρίνα » » » » 100άρχου » » Ἀντ. Καπαράκη.
142. Πρίνα τῇ » » » » 50άρχου » » Ἰωαν. Χῆ Κυπραίω.
143. Πρίνα τῇ » » Τῷ Ἀρχηγῷ Νικολ. Τυλλιανάκη¹.
144. Αὐθημερόν. Τῇ Ἐπ. Ἐπιτροπῇ¹.
145. Κριτσά τῇ 24 Μαΐου. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἐμμ. Χατζάκη, ὅτι τὸ εἰς Ἱεράπειρον σχέδιον ἀνεβλήθη, διότι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τε Ἀρχηγοῦ Κ. Κοζύρη καὶ τῶν ὄπλαρχηγῶν Στ. Μουρελάκη καὶ Ἀναγ. Χρυσάκη οἱ ἐπαναστάται καταγίνονται εἰς τὴν σύναξιν τῶν καρπῶν των καὶ δὲν δύνανται νὰ συναχθῶν πολλοὶ πρὸς τελεσφόρον ἀποτέλεσμα. Νὰ συνεννοηθῇ δὲ μετὰ τοῦ Ἐμμ. Λακέρδα, Ἀρχηγοῦ Ἱεραπέτρου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνωμιλήσαμεν, ὡς καὶ τῶν Παύλου Συγκελλάκη καὶ Γεωρ. Παρίτη πρὸς πολεμικόν τι ἔργον εἰς τὰ μέρη των ἱκανοποιῶν τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος συμφώνως ταῖς προηγουμέναις ὁδηγίαις.
146. 27 Μαΐου. Ἐκ Νεαπόλεως. Τῷ ὄπλαρχηγῷ Κριτσᾶς Παπᾶ Ἐμμ, Πόθω, ἵνα παραλάβῃ τοὺς ἄνδρας του, ὅσοι ἔχουν ὅπλα σασεπώ, καὶ εὐρεθῇ αὐριον τὸ ἑσπέρας εἰς Καλὸν Λάκκον, ἔνθα θὰ ὁρισθῶν αἱ θέσεις, ἅς θὰ καταλάβῃ ἕκαστος διὰ τὴν σχεδιασθεῖσαν κατὰ τῆς Σπιναλόγκας μάχην.
147. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. Πρὸς τὴν ἐντιμον ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῇ: Σήμερον ἐλάβομεν τὴν ὑπὸ ἡμερομ. 19 λήγοντος ἤδη μηνὸς ὑμετέραν ἐπιστολήν, δι' ἧς συγχαίροντες τοὺς στρατιωτικοὺς ἐπὶ τῇ ὑποστηρίξει, ἣν ἐχορήγησαν εἰς τὴν ἠθικῶς πιεσθεῖσαν Γεν. Συνέλευσιν, παροτρύνετε αὐτοὺς νὰ ἐξακολουθή-

¹) Ἐχει μείνει κενὸν τὸ μέρος τοῦ Πρωτοκόλλου, διὰ νὰ γραφῇ ἡ περίληψις τοῦ ἐξερχομένου ἐγγράφου ἀργότερον.

σουν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὕτω πολιτευόμενοι μέχρι τῆς συγκαλέσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συνεδρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀποφασισθήσεται καὶ ἡ τύχη τῆς ἡμετέρας πατρίδος. Ἀσμένως ἀναγνόντες τὰς πατριωτικὰς ὑμῶν συμβουλὰς καὶ νοουθεσίας σπεύδομεν νὰ ἀναγγείλωμεν ὑμῖν, ὅτι ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν μας, ὡς πᾶσα ἡ λοιπὴ νῆσος, ἐμμένων πιστὸς εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς νομίμου αὐτοῦ ἀντιπροσωπείας θέλει ἐξακολουθήσει καὶ μὲ τὴν θυσίαν τοῦ αἵματός του ἀπαιτῶν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προγονικῶν πόθων, οὓς πιστεύει ὅτι δὲν θὰ ἀρνηθῆ πλέον εἰς αὐτὸν ὁ Ἄρειος Πάγος τῆς Εὐρώπης. Ἐχοντες πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι, διὰ νὰ ἔχωσιν οἱ ἀρμόδιοι μείζονα δικαιώματα νὰ ὑποστηρίξωσι τὰς νομίμους ἀπαιτήσεις, ὀφείλομεν νὰ ἐξακολουθῶμεν μετὰ θάρρους καὶ τόλμης τὸ ἔργον μας, δὲν ἐλείψαμεν ἐκτελοῦντες ὅσον αἱ δυνάμεις καὶ αἱ περιστάσεις μᾶς ἐπιτρέπουσι τὸ καθήκον τῆς ἀνωτέρας στρατιωτικῆς διευθύνσεως, ἣν ὁ Γεν. Ἀρχηγὸς τῶν ἐξ ἀνατολικωτέρων ἐπαρχιῶν Κ. Σφακιανᾶκης μεταβαίνων εἰς Φρὲ ἀνέθηκεν ἡμῖν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἔχομεν ἤδη εἰς ἐνέργειαν στρατιωτικὸν ἔργον, οὕτινος, ἂν καὶ δὲν θὰ προφθάσωμεν μὲ τὸ παρὸν ταχυδρομεῖον νὰ ἀναγγείλωμεν ὑμῖν τὸ ἀποτέλεσμα, διότι ἐκτελεῖται τὴν προσεχῆ Δευτέραν 29 τ. μ., προεικάζομεν ὁμοῦς ἐκ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀνυπομονησίας, ἣν ἔχουσι καὶ ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται, ὅτι θὰ εἶναι αἴσιον. Τοιαῦτα ἔργα πρὸ ἡμερῶν ἤθελον εἰσθαι ἐνηργημένα, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐμποδίζει ἡ τροφή, ἣτις μόλις ἤδη ἤρξατο νὰ συγκομῆται (sic) εἰς τὰ πεδινὰ καὶ παράλια μέρη. Ἐμάθομεν μετ' εὐχαριστήσεως τὴν ἀπόφασιν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φορτίου τῆς Πεδιάδος καὶ ἐφροντίσαμεν προηγουμένως μάλιστα νὰ διατάξωμεν τὴν δέουσαν ἐπιτήρησιν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ φορτίου. Ἐν τούτοις μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι πάντοτε θέλετε ἔχει ἡμᾶς ἐνημέρους ἐπισήμων εἰδήσεων καὶ οὐνάμα ὅτι θέλετε λαμβάνει τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐνόσω τοῦτο θὰ εἶναι ἀναγκαῖον, διατελοῦμεν ἀσπαζόμενοι ὑμᾶς ἀδελφικῶς. Νεάπολις τῆ 27 Μαΐου 1878. Ὁ Γεν. ἀρχηγὸς κ. ἀ. ἀ. ὁ Ὑπαρχηγός.

148. Τῆ 27 Μαΐου. Πρὸς τὸν καπετάνιον τοῦ χωρίου Μιλάτου, ὅπως παραλάβῃ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς ἄνδρας καὶ παρευρεθῆ αὐριον περὶ τὴν 8 ὥραν μ. μ. εἰς Νεάπολιν καὶ Χουμεριάκον.

149. Ἐκ Νεαπόλεως. Αὐθημερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Πεδιάδος Γεωρ. Μανουσάκη. Ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπιστολὴν του περὶ ἀποδιώξεως τῶν Ὀθωμανῶν ἀπὸ Ποταμιᾶς. Ἐπανάληψις τῆς διαταγῆς τοῦ νὰ διορισθῶσι μειωρηταὶ τῶν γεννημάτων. Καὶ τέλος ὅτι, συνεπείᾳ πληροφοριῶν ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι ἀποσιέλλεται τὸ φορτίον Πεδιάδος εἰς

- Χερσιόνησον, νὰ ληφθῶσι κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ διανομὴν αὐτοῦ, νὰ φυλαχθῶσι δὲ τὰ πολεμοφόδια εἰς μέρος ἀσφαλές.
150. *Αὐθημερόν. Τῷ ὄπλαρχηγῷ Ι. Καγιαμπάκη καὶ Καπειτᾶν Ἐμμ. Κασσαβειτάκη, ἐκ προτέρων διορισθέντας φύλακας διὰ τὸ φορτίον τῆς Χερσιονήσου, ὅτι ἀποσιέλλεται ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχηγείου ὁ Ἀρχιγραμματεὺς, ὅπως μετ' αὐτῶν συνεννοηθῆ περὶ τῆς ἐξασφάλισεως τοῦ φορτίου.*
151. *Ἐκ Νεαπόλεως. Τῇ 1 Ἰουνίου. Συνεπεία τῆς ὑπ' ἀριθ. 115 καὶ ἡμερομ. 29 Μαΐου ἐπιστολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς ληφθείσης τὴν 31, κοινοποιούσης δὲ τὴν κατὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ Τυλλιανάκη ἀντίπραξιν τινῶν φιλοτιούρκων ἐπιτεθέντων ἐνόπλως κατ' αὐτοῦ, πληγωσάντων καιρίως ἓνα τῶν στραιωτῶν του καὶ διαρπασάντων οἰκιακὰ ἐπιπλα καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν του, καὶ ἐντελλομένης στραιωτικῆν συγκέντρωσιν εἰς Ἐμπαρον, σύλληψιν τῶν πρωταιτίων καὶ συγκρότησιν στραιωτικοῦ συμβουλίου διὰ τὰ περαιτέρω, ἐξεδόθησαν ἐγκύκλιοι πρὸς τοὺς Ἀρχηγούς Πεδιάδος Γ. Μανουσάκη καὶ Ἄντ. Τριφίτσον νὰ σπεύσωσιν εἰς Ἐμπαρον μὲ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς στραιωτίας ἢ, ἂν δὲν εὐκαιρῶσι, νὰ ἀποσιείλωσι τοὺς καπειταναίους των ἐπὶ τῇ μελετωμένῃ εἰσβολῇ τῶν Τούρκων πρὸς ἐκδίκησιν τῶν φονευθέντων ἐν τῇ συγκροτηθείσῃ μάχῃ παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ Ν. Τυλλιανάκη.*
152. *Αὐθημερόν. Ὅμοιαι διαταγαὶ εἰς τοὺς καπειταναίους Μαλίων, Μοχοῦ, Κράσι, Κεράς.*
153. *Αὐθημερόν. Ὅμοια τῷ Ἀρχηγῷ Ἐμμ. Μιλιαρά καὶ τοῖς λοιποῖς καπειταναίοις.*
154. *Αὐθημερόν. Ὅμοια τοῖς ὄπλαρχηγοῖς Βραχασίου καὶ Νεαπόλεως καὶ τοῖς καπειταναίοις Λασιίδας καὶ Βουλισμένης.*
155. *Ἐκ Λασιθίου. Τῇ 2 Ἰουνίου. Τῷ Ἀρχηγῷ Ν. Τυλλιανάκη, ὅτι συνεπεία τῆς ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν δισμαρτυρησεῶς του ἐκτελεῖται συγκέντρωσις εἰς Ἐμπαρον, διὰ νὰ σπεύσῃ εἴτε ὁ ἴδιος εἴτε αὐτοπροσώπως πρὸς συνεννόησιν εἴτε νὰ γράψῃ εἰς ποῖον μέρος τοῦ Ἀρχηγείου πρέπει νὰ διενθунθῶμεν.*
156. *Ἐκ Κατωφυγίου Ἐμπάρου. Τῇ 3 Ἰουνίου. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἰωαν. Ἰνιωτάκη καὶ τοῖς ὄπλαρχηγοῖς Ν. Μανουσάκη, Χαρ. Στειωτάκη καὶ Ἰωαν. Ἀγκουράκη, ὅτι συνεπεία ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παραλάβωσι τοὺς στραιωτίας των καὶ νὰ ἔλθωσιν αὐριοι ἐξάπαντος ἐνταῦθα ἐφωδιασμένοι μὲ φουσέκια καὶ μὲ δύο ἡμερῶν ἄρτον, πᾶσα δὲ παρακοὴ καθιστᾶ αὐτοὺς ὑπευθύνους.*
157. *Αὐθημερόν. Τῷ ταμῖα τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς Βιάνον, ὅτι ἐφθάσα-*

- μεν ἐνταῦθα μετὰ Μεραμβελλιωτῶν καὶ Λασιθιωτῶν, προσκαλοῦνται δὲ καὶ οἱ Ριζῶται. Ὅθεν νὰ ἔλθῃ αὖριον φέρον μεθ' ἑαυτοῦ τὰ χρήματα, ὅσα ἔχει, ἵνα χρησιμεύσωσι διὰ τροφήν τῶν στρατιωτῶν ὡς τὸ ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν ἔνταλμα τῆς Ἐπιτροπῆς.
158. Ἐμπάρος τῆ 4 Ἰουνίου. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Πεδιάδος τῷ ἀπὸ Κασάνους Νικολ. Καραβαδιανάκη.
159. Αὐθημερόν. Διορισμὸς 100άρχου Κασάνων τῷ Μανιῷ Καραβαδιανάκη.
160. Αὐθημερόν. » 500άρχου Ἐμπάρου » Γεωρ. Σπανογιαννάκη.
161. Αὐθημερόν. » » Μιλιαράδου τῷ Ἐμμ. Μαρογιάννη
162. Αὐθημερόν. » » Θωμαδιανοῦ τῷ Νικολ. Κεϊριετάκη.
163. Αὐθημερόν. » » Ἐμπάρου τῷ Ἰωαν. Ν. Τυλλιαννάκη.
164. Αὐθημερόν. » 100άρχου Μιλιαράδου τῷ Ἐμμ. Ζαχαράκη.
165. » » » τῷ Μιχ. Δροσατάκη.
166. » » » Ξενιάκου τῷ Γεωρ. Φραγκάκη.
167. » » 50άρχου » » Ἰωαν. Χειζάκη.
168. » » 1000άρχου Ἀμιοῶν » Ματθαίῳ Λουλάκη.
169. » » 500άρχου » » Μιχ. Ἰνιωτάκη.
170. » » 100άρχου » » Ἐμμ. Πυροβολάκη.
171. » » 200άρχου » » Μιχ. Τσαγκαράκη.
172. » » 100άρχου » » Αντωνίῳ Ἰνιωτάκη.
173. Αὐθημερόν. » 200άρχου » » Μάρκῳ Τσαγκαράκη.
174. Αὐθημερόν. » 50άρχου » » Ἐμμ. Κονδυλάκη.
175. » » 50άρχου » » Ἰωαν. Ἡλιάκη.
176. » » 500άρχου Σχοιναῖας » Μιχ. Παπαδάκη.
177. » » 100άρχου Ἐπ. Βιάνου τῷ Ἐμμ. Ἰωαν. Πειράκη.
178. Ἡ ἐν Σπιναλόγκα μάχη¹⁾. Κατὰ τὴν 27 τοῦ λήξαντος Μαΐου τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον τῶν ἐξ ἀνατολιζωτιέων ἐπαρχιῶν προσκαλέσαν εἰς στρατιωτικὸν συμβούλιον τὸν Ἀρχηγὸν Μεραμβέλλου Κων. Κοζυράκη καὶ τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Σιαῦρον Μουρελλάκη, Νικολ.

¹⁾ Ἡ ἐκθεσις τῆς μάχης ταύτης δὲν εἶναι συντεταγμένη ὑπὸ τοῦ Δράκου Σφακιαννάκη, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ σολοικίζοντος ὕφους τῆς.

Παπαγιαννάκη, Δημ. Μηλιόν, Ἐμμ. Συμινελάκη, Γεωργ. Τσαμπαρλάκη, Κωνστ. Χρυσάκη, Χριστόδουλον Γαράκη καὶ Γεωργ. Μαυροειδάκη καὶ συσκεφθὲν μετ' αὐτῶν ἀπεφασίσαμεν ἅπαντες νὰ γίνῃ ἢ ἐν τῷ Φρουρίῳ Σπιναλόγκα μάχη καὶ τούτου ἕνεκα διετάχθησαν νὰ καταλάβωσι τὰς διαφόρους καταλλήλους θέσεις ὡς ἐξῆς. Καὶ ὁ μὲν Ἀρχηγὸς Μεραμβέλλου κ. Κ. Κοζυράκης παραλαβὼν τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Δημ. Μηλιόν, Σταῦρον Μουρελλάκη, Νικολ. Παπαγιαννάκη, Γ. Μαυροειδάκη καὶ Παπᾶ - Πόθον καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καπεταναίων μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀνδρῶν πλέον τῶν 250 προσέβαλον τὴν τουρκικὴν φρεγάταν σταθμεύουσαν ἐν Πόρῳ τῆς Ἀλυκῆς, ἵνα ἐμποδίζη τὴν εἰς τὸ Νησίον εἴσοδον τῶν ἐπαναστατῶν. Ἄλλ' ἀτρομήτως οἱ ὀπλαρχηγοὶ Δημ. Μηλιός, Σταῦρος Μουρελλάκης καὶ Παπᾶ - Πόθος διαβάτες τὸν ἰσθμὸν μετὰ τινῶν ἀνδρῶν κατέλαβον τὴν θέσιν τοῦ Νησίου, ἔνθα προσέβαλον ἐπιτυχῶς τὴν φρεγάταν ὡς πλησιέστερον. Ὁ Δημ. Μηλιός προχωρήσας διὰ μέσου τοῦ Νησίου ἀνέβη εἰς τὸν ἀπέναντι τῆς πύλης τοῦ Φρουρίου Σπιναλόγκας λόφον «Σκουργιέτιο» καὶ ἐπυροβόλησεν, ἀνταπήντησε δὲ αὐτὸ διὰ δύο κανονιοβολῶν. Ἐπιστρέφων δὲ ἀφήρεσεν ἐκ τοῦ Νησίου καὶ ἐξήγαγεν ὅσα ἐν αὐτῷ ζῶα εὔρε. Αἱ δὲ θέσεις Ἀλυκῆ, Κεφάλι - Χάβα καὶ Κεφάλι - Τραχηλιῶ κατείχοντο ὑπὸ τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Νικολ. Παπαγιαννάκη καὶ Γεωργ. Μαυροειδάκη μετὰ τοῦ Ἐπιτρόπου Μαν. Συγκελλάκη, ἰατροῦ, μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνδρῶν ἐκ Κριτοῦ καὶ τῶν γενναίων Μήτρου Μακεδόνοσ καὶ Νικολ. Ἀλουπάντη καὶ Ἐμμ. Μπλευρίτου, ἔνθα ἐπολέμουν τὴν αὐτὴν φρεγάτα, ἣτις ἀνταπήντη αὐτοῖς δι' ἀκαταπαύστου πυρὸς τυφεκίων «Μαρτίν», μυδροβόλων καὶ κανονιοβολῶν. Ἡ δὲ θέσις Πεισοφᾶ καὶ Πλάκα ἀπέναντι τοῦ φρουρίου Σπιναλόγκας κατείχοντο ὑπὸ τῶν καπεταναίων Λασιίδας καὶ Βουλισμένης Βασιλ. Μαθιουδάκη καὶ Γεωργαντωνάκη μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀνδρῶν, ἔνθα προσέβαλον τὸ φρούριον Σπιναλόγκα. Διήρκεσε δὲ ἡ μάχη ὑπὲρ τὰς ἕξ ὥρας. Ἐφορευέθησαν εἰς φρεγάταν πέντε καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐπὶ κατὰ πληροφορίας Χριστιανῶν τυχόντων ἐν τῷ φρουρίῳ.

Ἐγὼ¹⁾ δὲ παραλαβὼν τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Μ. Χρυσάκη, Ἐμμ. Συμινελάκη, Κωνστ. Μπέπελην καὶ Χριστόδουλον Γαράκη μετὰ τῶν ὑπ' ἐμοῦ καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀνδρῶν, πλέον τῶν 150, μετέβημεν εἰς χωρίον Βρουχὰ τὴν Κυριακὴν ἑσπέραν 28 τοῦ λήξαντος καὶ διενυκτερεύσαμεν ἐκεῖ. Τὴν δὲ ἐπιούσαν λίαν πρωὶ κατελάβομεν

¹⁾ Ἐνν. ὁ Ὑπαρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἀρχηγείου Α. Ζωγράφος - Ξανθουδίδης.

τὴν ὀχυρὰν θέσιν Βρουχὰ καὶ μὴ ἀπέχουσαν πλέον τῶν ἑξακοσίων βημάτων ἐκ τοῦ φρουρίου. Ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου τὴν ἐπιούσαν κατὰ τὴν 29 διετάξαμεν καὶ ἤρξατο ἀκατάπαυστον πῦρ κατὰ τοῦ φρουρίου. Ἀρξαμένης δὲ τῆς μάχης ἔφθασαν καὶ οἱ πληροξούσιοι κ. κ. Ἀπόστολος Γ. Τυλλιανάκης καὶ Ι. Δ. Λυράκης καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου Ἀβραὰμ Λευκόχειο μετὰ τινῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἔλαβον λίαν ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὴν μάχην διαρκέσασαν ἕξ ὀλοκλήρους ὥρας. Εὐτυχῶς ὁμως ἔνεκα τῆς ὀχυρᾶς θέσεως τῶν ἡμετέρων οὐδεὶς ἐφονεύθη, ἐπληγώθησαν ὁμως δύο ἑλαφρῶς. Ἐκ δὲ τῶν Ὀθωμανῶν, ὡς πληροφορούμεθα ἔκ τινῶν Χριστιανῶν τυχόντων ἐν τῷ φρουρίῳ, ἐφονεύθησαν δώδεκα, ἕξ ὧν δύο χανούμισαι. Πausάσης δὲ τῆς μάχης ταύτης καὶ ἀποπειραθέντες οἱ Τούρκοι νὰ ἐξέλθωσι διὰ πολλῶν λέμβων ἐπανελήφθη λίαν καρτερικῶς ἐπὶ μίαν ὥραν εἰσέτι ἢ μάχη. Ἠναγκάσθησαν δὲ τέλος οἱ Τούρκοι νὰ ἐγκλεισθῶσιν εἰς τὸ Φρούριον, οὐδεὶς δὲ ἔκτοτε τολμᾷ νὰ ἐξέλθῃ. Εἴτα κατὰ τὴν τρίτην ὥραν μ. μ. ἀνεχωρήσαμεν, ἀφοῦ πρότερον διετάξαμεν τινὰς τῶν ὀπλαρχηγῶν νὰ φρουρῶσι πᾶσαν τὴν ἀπέναντι τοῦ φρουρίου παραλίαν.

Μάχη τῆς Ἐμπάρου. Κατὰ τὴν 28 τοῦ λήξαντος μηνὸς Μαΐου ὁ Ἀρχηγὸς Πεδιάδος Ν. Τυλλιανάκης μετὰ τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ καπεταναίων του ἡγούμενος ἱκανοῦ ἀριθμοῦ στρατιωτῶν καὶ ἔχων ὑπ' ὄψει του τὰς διαταγὰς τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου περὶ ἀπομακρύνσεως τῶν Ὀθωμανῶν ἀπὸ ὀρισμένα μέρη προσέβαλε λίαν ἐπιτυχῶς τοὺς εἰσβαλόντας Τούρκους εἰς τὸ εἰρημένον χωρίον. Μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν αὐτῶν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην ἐπιμονὴν καὶ καρτερίαν τῶν ἡμετέρων οἱ Τούρκοι ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγὴν ἀφήσαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τρεῖς φονευμένους καὶ ἄλλους τινὰς πληγωμένους, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἄγνωστος, προσέτι δὲ ἐγκατέλειψαν πάντα τὰ μεθ' ἑαυτῶν ἤτοι ἵππους, ὧν καὶ τινες καὶ ἐπληγώθησαν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων εἰς ἐπληγώθη, δυστυχῶς ὁμως καιρίως. Λεπτομέρειαι τῆς μάχης ταύτης ἑλλείπουσιν ἔκ μέρους τοῦ διακεκριμένου Ἀρχηγοῦ κ. Ν. Τυλλιανάκη. Ἴσως μὲ τὸ προσεχὲς θὰ ἔχητε τοιαύτας.

Συμπλοκὴ εἰς χωρίον Ποταμιές. Δὲν θὰ λείπω νὰ καταστήσω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, Κύριοι, καὶ τὸ ἐξῆς γεγονός, ὅπερ ἔλαβε χώραν τὴν 21 τοῦ λήξαντος Μαΐου. Ἐν τῇ εἰσβολῇ τῶν Τούρκων τῶν κατοικούντων ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ διέταξεν ὁ γηραιὸς Γενικὸς Ἀρχηγὸς Πεδιάδος Γ. Μανουσάκης τὸν ἀξιόλογον νέον φοιτητὴν τῆς Ἰατρικῆς Μανοῦσον Ζωγράφον - Ξανθοῦδίδην, ὑπασπιστὴν καὶ ἀρχιγραμματέα τοῦ Ἀρχηγείου Πεδιάδος, νὰ προσβάλλῃ τοὺς

Ἰσχυροὺς ἡγούμενος ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐπιλέκτων στρατιωτῶν. Μόλις οἱ Τούρκοι ἰδόντες τοὺς ἡμετέρους κατεπτοήθησαν καὶ ἐτιράπησαν εἰς φυγὴν. Ἡ προᾶξις αὕτη τοῦ εἰρημένου φοιτητοῦ καὶ τὸ θάρρος, μεθ' οὗ ἐξετέλεσε τὴν ἀποστολὴν ταύτην ὡς ἀνιπρόσωπος τοῦ Ἀρχηγοῦ Πεδιάδος, ἔτι δὲ ἡ ἐπιμονὴ μεθ' ἧς εἰσγάξειτο ὑπὲρ τῶν τῆς πατρίδος πραγμάτων εἶναι πολλοῦ ἀξία, ἀναλόγως (sic) μάλιστα τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς φιλοπατρίας τοῦ νέου τούτου.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν 28 τοῦ λήξαντος ὁ Ἀρχηγὸς Πεδιάδος Γ. Μανουσάκης μετὰ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Καγιαμπάκη καὶ τῶν καπεταναίων αὐτοῦ περιώδευσε πάντα τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ἀρχηγείου του χωρῖα δίδων τὰς ἀπαιτούμενας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τοὺς κατοίκους περὶ τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ λοιπῶν.

179. Ἐμπαρος 4 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Μιλιαράδου τῷ Κωνστ. Κονδυλάκη.
180. Ἐμπαρος 4 » » 200άρχου Κατωφυγίου » Δημ. Γρινιεζάκη.
181. Ἐμπαρος 4 » » » Μιλιαράδου » Κωνστ. Βασιλάκη.
182. Ἐμπαρος 4 » » 50άρχου Ξενιάκου » Μιχ. Ι. Χειζάκη.
183. Ἐμπαρος 4 » » » » Φραγκιῷ Καραμιχελάκη.
184. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. » ὀπλαρχηγοῦ Λασιθίου » Γεωργ. Λαγαλάκη ἀπὸ Καμινάκι.
185. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. Διορισμὸς » » » Μιχ. Παναγιωτάκη ἀπὸ Τζερμιάδον.
186. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Μετοχίου » Κωνστ. Πατεράκη.
187. Ψυχρὸ 6 » » 500άρχου Γεροντομουρι τῷ Χριστοδούλῳ Σπανάκη.
188. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. » » Πλάτης τῷ Νικ. Κ. Καρδουλάκη.
189. Ψυχρὸ 6 » » 200άρχου » » Ἀναγνώστη Πα Γ. Περάκη.
190. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. » 100άρχου » » Κωνστ. Χειζογιαννάκη.
191. Ψυχρὸ 6 » » 1000άρχου Ψυχροῦ » Κωνστ. Πιταροκοίλη.
192. Ψυχρὸ 6 » » 500άρχου » » Γεωργ.

Στεφανάκη.

193. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Καμινάκι τῷ Ἰωαν. Πεο-
βολαράκη.
194. Ψυχρὸ 6 » » 100άρχου » » Ἐμμ. Ματ-
θαιάκη.
195. Ψυχρὸ 6 » » » Ἀβρακόντε Κωνστ. Χρι-
στοφάκη.
196. Ψυχρὸ 6 » » 50άρχου Κουδουμαλιᾷ Ἰωαν. Ἐμ.
Σωμαροῦ.
197. Ψυχρὸ 6 » » 1000άρχου Ἀγ. Γεωργίου καὶ τῶν
ἐξαοτημάτων τῷ Χῆ Ἰωαν. Κλεισαρχάκη.
198. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Ἀγ. Γεωρ[γίου] Δημ.
Γ. Πλευράκη.
199. Ψυχρὸ 6 Ἰουνίου. » » Ἀγ. Γεωρ[γίου] Ἰωαν.
Πα Μ. Βουράκη.
200. Νεάπολις 8 Ἰουνίου. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Πεδιάδος τῷ Ζαχα-
ρίᾳ Γιαλιτάκη ἀπὸ Καλὸν Χωρίον.
201. Νεάπολις 8 Ἰουνίου. Τὸ Γενικὸν Ἀρχηγεῖον κ. τ. λ. Πρὸς τὸν
Ἀρχηγὸν Πεδιάδος κ. Ν. Τυλλιανάκη. Κατὰ τὴν ἐκ Μεσσαρῆς
διέλευσιν τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ οἱ ὀπλαρχηγοὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης
ἐπληροφόρησαν ἡμᾶς, ὅτι, καθ' ἃς ἔχουσι θετικὰς πληροφορίας,
οἱ Τούρκοι ἠτοιμάζοντο νὰ προσβάλωσι τὴν ἐκεῖσε συγκέντρωσιν
τῶν ἡμετέρων, ἀπεφασίσθη δὲ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ δράμω-
μεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἐκ τῶν πλησιεστέρων μερῶν προσβάλλοντες τοὺς
εἰς τὰ πλησιόχωρα διεσκορπισμένους Τούρκους, φέρωμεν ἀντιπε-
ρισπασμὸν τινα καὶ συνάμα ἐμποδίσωμεν τὸν ἐχθρὸν τοῦ νὰ ἐπι-
τεθῆ ἄθροος καὶ συσωματωμένος κατὰ τῶν ἐν Μεσσαρῇ ἀδελφῶν
μας, ἐκτὸς δὲ τούτου ἀποδειχθῆ, ὅτι ἤδη, ὅτε συνεδριάζει τὸ εὐ-
ρωπαϊκὸν Συνέδριον, ὅτι ἡ Κρήτη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ
ἐτέρου ἄκρου ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῶν πανελληνίων πόθων, εἰς τὴν
πολεμικὴν δὲ ταύτην ἐκδρομὴν ἐνεκρίναμεν νὰ λάβωσι μέρος
ὑμεῖς τε καὶ τὸ δυτικὸν μέρος τῶν Ριζωτῶν, καθότι ὁ Ἀρχ. Ἐμμ.
Χαιζάκης θὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν μελετωμένην ἐκστρατείαν τῆς
Ἱεραπέτρου. Τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν ταύτην κοινοποιοῦντες ὑμῖν,
οἷς προσκαλοῦμεν, ὅπως ἅμα εἰδοποιηθῆτε παρὰ τοῦ Γεν. Ἀρχη-
γοῦ Μιχ. Κόρακα, ὅπως ἐμείναμεν σύμφωνοι, δράμητε μετὰ τῶν
Ριζωτῶν, μεθ' ὧν θέλετε συνεννοηθῆ προηγουμένως, εἰς μέρη κα-
τάλληλα φέροντες ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐκθέτοντες
ἡμῖν τὰς ἐνεργείας σας. Ἐν τέλει σημειοῦμεν ὑμῖν, ὅτι εὐθὺς ἅμα
εἰδοποιηθῆτε παρὰ τοῦ Γ. Ἀρχηγοῦ, γράψητε ἀμέσως πρὸς τὴν

ἔντι. Ἐπιτροπὴν, ἵνα σταλῆ ὑμῖν χρηματικὸν τι ποσὸν ἐξ ὧσων θὰ ὑπάρχωσι, διὰ τὰ φροντίσετε τὰ ἔξοδα τῆς ἐκστρατείας σας, τὰ ὁποῖα θὰ ἐνεργῆ ἐπίτροπος παρακολουθῶν. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός. Ὁ Ὑπαρχ[ηγός]. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς».

202. Αὐθήμερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ι. Ἰνιωτάκη ὁμοιον.

203. » Τῷ ὀπλαρχηγῷ Ν. Μανουσάκη ὁμοιον.

204. » Τοῖς ὀπλαρχηγοῖς Βιάνου ὁμοιον.

205. » Τῷ Ἀρχηγῷ Ρίζου Ἐμμ. Χατζάκη: «Ὅπως καὶ προφορικῶς ἀνηγγείλαμεν ὑμῖν, σπεύδομεν ἤδη καὶ διὰ τῆς παρούσης τὰς σᾶς γνωστοποιήσωμεν, ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ κατὰ τῆς Ἱεραπέτρου μάχη καὶ ὠρίσθη ἡμέρα ἡ ἐρχομένη Δευτέρα ἡτοι 12 τοῦ μηνός. Προσκαλοῦμεν λοιπὸν ὑμᾶς τὰ ἔχετε εἰοίμους τοὺς στρατιώτας σας καὶ ἐφωδιασμένους μὲ φυσέκια ἀρκετὰ, ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἔγινεν εἰσέτι τὸ πολεμικὸν σχέδιον. Θέλομεν σᾶς κοινοποιήσει, ὅταν τοῦτο γίνῃ, διὰ τὰ μάθετε τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας θὰ καταλάβετε. Συγχρόνως σᾶς γνωστοποιουῦμεν, ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐν[τίμου] Ἐπιτροπῆς ἕκαστος Ἀρχηγός ὀφείλει τὰ ἐφοδιάσει τοὺς στρατιώτας του ἐκ τῶν δεκάτων μὲ ἄρτον, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲ θὰ φροντίσῃ περὶ κρέατος. Στρατιώτας προσπαθήσετε τὰ ἔχετε εἰοίμους ἕως 300. Πιστεύομεν ὅτι πρῶτην ἤδη φορὰν κινουῦντες εἰς μάχην θέλετε φανῆ πρόθυμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν σας καθηκόντων ὅπως καὶ ἄλλοτε καὶ συνάμα τηρήσητε ἄκραν μυστικότητα. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός. Ὁ Ὑπαρχηγός. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς».

206. Αὐθήμερόν. Τῷ Ἀρχηγῷ Ἱεραπέτρου Ἐμμ. Λακέοδα ὁμοιον μὲ τὴν προσθήκην, ὅπως προσκαλέσῃ τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Ἀναγ. Φορνιαδάκη καὶ Παῦλον Συγκελλάκη.

207. Τῷ Γενικῷ Ἀρχηγῷ Ἡρακλείου Μιχαὴλ Κόρακα. «Διερχόμενοι τὴν ἔδραν τοῦ ὑμετέρου Ἀρχηγείου κατὰ τὴν ἐξ Ἀποκορώνου ἐπιστροφὴν μας εἶχομεν τὴν εὐχάριστον ἐπιθυμίαν τὰ ἀνταμώσωμεν ὑμᾶς, ὅπως συνεννοηθῶμεν περὶ σπουδαίων ἀντικειμένων ἀφορώντων τὴν πατρίδα καὶ ἰδίως τὰς ἡμετέρας ἐπαρχίας, δυστυχῶς ὁμως ἡ περιοδεία σας μᾶς ὑστέρησε τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην. Ἐν τούτοις ἀνταμώσαντες μετὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ Κατεχάκη συνεννοήθημεν ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐμείναμεν σύμφωνοι ὅτι, ὅταν οἱ Τούρκοι ἠθελον κινήσει ἐναντίον ὑμῶν, ὡς εἶχε μάθει ὁ εἰρημένος Ἀρχηγός διὰ προὔτίθεντο τὰ πράξωσι τοῦτο, τὰ κινήσωσι καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν μας οἱ πλησιάζοντες, κατὰ προηγουμένην ὑμῶν εἰδοποίησιν, εἰς μέρος κατάλληλα καὶ φέροντες ἀντιπερισπασμὸν τινὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν τὰ ἐπιπέσῃ ἀθρόος καὶ συσσωματωμένος

καθ' ὑμῶν, συνάμα δὲ ἀποδειχθῆ ἤδη, ὅτι συνεδριάζει τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συνέδριον, ὅτι ἡ Κρήτη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἑτέρου ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν προγονικῶν πόθων. Ἐπόμενοι ὅθεν εἰς τὴν γενομένην ταύτην συνεννόησιν εὐθύς ἅμα ἐφθάσαμεν ἐνταῦθα συνεννοηθέντες καὶ μετὰ τοῦ ἡμ. Ὑπαρχηγοῦ κ. Α. Ζωγράφου ἐκοινοποιήσαμεν τὰ δέοντα καὶ διετάξαμεν τοὺς πλησιάζοντας εἰς τὰ μέρη ταῦτα, ἦτοι τὸν Ἀρχηγὸν Πεδιάδος Νικολ. Τυλλιανᾶκην διευθύνοντα τὸ τμήμα τῆς Ἐμπόρου καὶ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ρίζου τὸν Ἀρχηγὸν Ἰωάννην Ἰνιωτάκην, τὸν ὄπλαρχηγὸν Ν. Μανουσάκην καὶ τοὺς ὄπλαρχηγούς Βιάνου, ἵνα ὧσιν ἕτοιμοι εἰς πᾶσαν ὑμῶν πρόσκλησιν νὰ δράμωσιν εἰς μέρη κατάλληλα, ἅτινα ἤθελον τοῖς ὑποδειχθῶσιν καὶ οὗτοι ἐκ κοινῆς προηγουμένης συνεννόησεως ἤθελον κρίνει ἀριόδια. Γνωστοποιοῦντες λοιπὸν ὑμῖν τὰ ἀνωτέρω περιεόμενα νὰ μάθωμεν τὸ ἀποτέλεσμα. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον, ἦτοι τῆς γενικεύσεως τοῦ πολέμου, καὶ ἡμεῖς ἐντεῦθεν ἐκκινουῦμεν ἐντὸς ὀλίγου διὰ τὴν Ἱεραπέτρον. Ἡ ἐπιθυμία ἡμῶν ἦτο πρὸ πολλοῦ νὰ κινήσωμεν εἰς τὴν Πεδιάδα, ἔνθα τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο καλύτερον, δυστυχῶς ὅμως ἡ ἐπαρχία αὕτη δὲν εἶναι καλῶς ἐφωδιασμένη καί, ἂν καὶ πολλάκις ἐγράψαμεν καὶ ἐσχάτως ἐξ Ἀθηνῶν μὲ ἐπληροφόρησαν ὅτι ἀποστέλλεται τὸ φορτίον, ὅπερ διὰ τὴν Πεδιάδα ἀποκλειστικῶς ἐζητήσαμεν, δυστυχῶς ὅμως μέχρι τοῦδε δὲν ἐφθάσε. Καὶ οὕτω ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιτεθῶμεν κατὰ τῶν χωρίων τῆς Ἱεραπέτρον, ἔνθα σταθμεύουσιν εἰς διαφόρους θέσεις καὶ πύργους χίλιοι περίπου στρατιῶται ἐκτὸς τῶν ἐντοπίων. Ἐν τούτοις δέξασθε κ.τ.λ. Νεάπολις τῆ 9 Ἰουνίου 78. Ὁ Γεν. Ἀρχηγὸς τῶν ἐξ Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν».

208. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον πρὸς τὴν ἔντιμον ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴν. Θὰ ἐμάθετε βεβαίως μέχρι τοῦδε τὰ εἰς Φρὲ Ἀποκορώνου ἀποτελέσματα τῆς συνελθούσης ἐκτάκτου συνελεύσεως τῆ πρόσκλησι τοῦ ἐν Χανίοις Ἀγγου Προξένου. Ἡμεῖς ἐμφοροῦμενοι ἐκ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πανελληνίων πόθων καὶ ἀπόφασιν ἔχοντες νὰ μὴ παροκκλίνωμεν οὔτε κατὰ κεραίαν ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς 3ης Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. δὲν ἐλείψαμεν μετὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς Γεν. Ἀρχηγεῖον νὰ ἐνεργήσωμεν σπουδαίως ἐν τῇ κρισίμῳ ταύτῃ περιστάσει, καθ' ἣν συνεδριάζει τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συνέδριον, ὅπως ἀποδείξωμεν, ὅτι ἡ Κρήτη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἑτέρου ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πανελληνίων πόθων, ἅπαντες δὲ οἱ τε στρατιωτικοὶ καὶ πολῖται εἰσὶ σύμφωνοι, ἵνα ἐμμείνωσι μέχρι τέλους διὰ τὸν σκο-

πὸν τοῦτον, ὃν ἡ νόμιμος αὐτῶν ἀντιπροσωπεία ἐπισήμως ἐξητήσατο. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν διερχόμενοι ἐκ Μεσαρᾶς συνεννοήθημεν μετὰ τοῦ Ἀρχ. Μιχ. Κόρακα νὰ ἐκτελεσθῶσι στρατιωτικαὶ κινήσεις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ λάβωσι μέρος καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν μας πλησιάζοντες, ἐφ' ᾧ καὶ διετάχθησαν οἱ Ἀρχηγοὶ τοῦ δυτικοῦ Ρίζου καὶ μέρους τῆς Πεδιάδος νὰ κινήθωσι κατὰ τῶν εἰς τὰ γειτνιαζόντα χωρία Ὀθωμανῶν, ἡμεῖς δὲ ἐντεῦθεν ἐκκινουῦμεν διὰ τὴν Ἱεράπειρον καὶ τὰ πέριξ χωρία, ἔνθα σταθμεύουσι ὑπὲρ τοὺς χιλίους στρατιώτας ἐκτὸς τῶν ἐντοπίων Τούρκων, εἰσβάλλομεν δὲ εἰ δυνατόν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Σητεῖαν καὶ πεποίθαμεν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἔσεται αἴσιον, ὅπερ κατόπιν θέλομεν γνωστοποιήσει ὑμῖν. Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ προθυμία τῶν ἐπαρχιῶν μας καὶ ἡ ἀπόφασις ἡμῶν, θεωροῦμεν ὅμως ἀναγκαῖον ἵνα γνωστοποιήσωμεν ὑμῖν σπουδαίως, ὅτι μετὰ τὰς μάχας ταύτας, αἵτινες συγκροτηθήσονται ἐντὸς τὸ πολὺ πέντε ἕως ἑξ ἡμερῶν, θὰ μείνωμεν ἄνευ πολεμοφοδίων καὶ τῆς στερήσεως ταύτης ἀποτέλεσμα ἔσεται ἡ ἀποθάρρυνσις τῶν κατοίκων καὶ ἡ ἐνδεχομένη εἰσβολὴ τοῦ ἐχθροῦ δυναμένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ καταλάβῃ ἀκωλύτως τὰς ἐπαρχίας μας. Καὶ δὲν ἀρνούμεθα μὲν ὅτι ἐστάλησαν πολεμοφόδια εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, ἡ διαρπαγὴ ὅμως τῶν φορτίων καὶ αἱ γενόμεναι μέχρι τοῦδε στρατιωτικαὶ κινήσεις, μάχαι καὶ ἐκδρομαί, ἐξήντησαν ὅσα μετὰ πολλῶν κόπων καὶ μόχθων ἠδυνήθημεν νὰ περισυλλάξωμεν. Διὰ ταῦτα σπεύδομεν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς ἵνα τὰ διὰ πλοίων φορτία, ἅτινα ἐζητήσαμεν προλαβόντως διὰ Μεραμβέλλον, Λασίθιον καὶ Ἱεράπειρον, σταλοῦν ταχέως δι' ἀτμοπλοίου ἐκτὸς βεβαίως τοῦ τῆς Πεδιάδος, ὅπερ πρὸ πολλοῦ, ὡς μᾶς γράφετε, ἐφορτώθη, ἀλλὰ δυστυχῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἔφθασεν. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φορτίον ὅπερ ζητοῦμεν εἶναι ἀνάγκη νὰ συνίσταται ἀπὸ περισσότερα πολεμοφόδια, μέρος ὄπλων, ἐργαλείων σασεπῶ καὶ ἄριτου διὰ τὰς συγκεντρώσεις, αἵτινες καθίστανται ἤδη λίαν ἀναγκαιόταται, ἀφοῦ θέλομεν ἐπιτεθῆναι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις βεβαίως θὰ ζητήσῃ νὰ ἐκδικηθῆ. Ζητοῦμεν δὲ ἐκτὸς τῶν λοιπῶν καὶ ἄριτον, διότι, ἂν καὶ ἐξήχθη καρπὸς εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, ἡ εἰς ἄλευρον ὅμως μεταποίησις αὐτοῦ καθίσταται ἐνταῦθα λίαν δυσχεροσιτάτη. Καὶ ὁ ἄριτος εἶναι ἐκ τῶν οὐκ ἄνευ διὰ τὸν στρατιώτην, ὅστις μακρὰν τοῦ χωρίου του σταθμεύων δὲν ἀγωνίζεται δι' ἄλλο εἰ μὴ διὰ τὴν τροφήν του. Μέρος κατάλληλον διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ὀρίζομεν τὸν λιμένα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὸν ὄρμον Κερὰ Καλλιῶ, ἀλλ' ἂν ὁ πλοίαρχος τοῦ ἀτμοπλοίου διστάζῃ νὰ προσορμισθῆ εἰς τὸν εἰρημένον κόλπον, ἂν καὶ κατὰ [τὸ] 66 ἐγένετο ἐκ-

φόρτωσις εἰς τὸ ἴδιον μέρος, τότε δύναται νὰ ἐκφορτώσῃ εἰς τὴν Μίλατον, θὰ λάβωμεν δὲ τὰ κατάλληλα μέτρα περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο σημειοῦμεν ὑμῖν, ὅτι ἡ μετὰ τοῦ Ἡρακλείου συγκοινωνία κατέστη λίαν δυσχερεστάτη καὶ τὸ διὰ τὰς ἐπαρχίας μας ὠρισμένον χρηματικὸν ποσὸν ἀποσιέλλεται ἐκ μικρῶν διαλειμμάτων καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ δὲν τελεσφορεῖ. Ἀλλὰ τὸ δυστύχημα [εἶναι] ὅτι ἐσχάτως πεζοδρομὸς φέρων 135 ναπολεόνια ἐγένετο ἄφαντος καὶ λέγεται ὅτι ἐγυμνώθη καθ' ὁδὸν ἀπὸ Ὀθωμανούς, καταβάλλεται φροντὶς ὅμως νὰ ἀνευρεθῇ καὶ ἐξακριβωθῇ ἡ ἀπώλεια. Ἐν τούτοις θεωροῦμεν λυσιτελέστατον τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν ἐπαρχιῶν μας νὰ ἀποσταλῇ μὲ τὸ φορτίον καὶ παραδώσῃ αὐτὸ ὁ πλοίαρχος εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τῷ παρουσιάσει ἔγγραφον διαταγὴν καὶ ἀπόδειξιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐννοεῖτε κάλλιστα τὴν σπουδαιότητα τῶν περιστάσεων καὶ πιστεύομεν ἀδιστακτικῶς ὅτι ταχέως θὰ ἀποσταλῇ τὸ ζητούμενον φορτίον, οὔτινος τὴν ἀποστολὴν, ἂν δὲν προφθάσετε νὰ γνωστοποιήσετε ἡμῖν διὰ τοῦ ταχυδρομείου, παρακαλοῦμεν νὰ ἀναγγελθῇ (sic) διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀργοπορίας ὁ τόπος θὰ μείνῃ εἰς ἀπόγνωσιν καὶ σὶ περιστάσεις ἀπαιτοῦν τὸ ἐναντίον. Πιστεύοντες εἰς τὰ εὐγενῆ ὑμῶν αἰσθήματα καὶ εἰς τὰς δοθείσας ἡμῖν ἐγγράφους ὑμῶν ὑποσχέσεις διατελοῦμεν μεθ' ὅλης τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως. Ἐν Νεαπόλει τῇ 9 Ἰουνίου 78 Ὁ Γεν. Ἀρχηγός. Ὁ Ὑπαρχηγός. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.

209. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς Ἀρχηγοῦ Πεδιάδος τῷ Χατζῆ Νικολάφ Τουτουνιζάκη ἀπὸ Ἀβδοῦ.

210. Αὐθήμερόν. Τὸ Γενικὸν Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. τῷ Ἀρχηγῷ Πεδιάδος Χατζῆ Νικ. Τουτουνιζάκη. Ἡ ἐπιθυμία ἡμῶν ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ νὰ μεταβῶμεν εἰς Λαγκάδα πρὸς τακτοποίησιν καὶ τοῦ μέρους τούτου τῆς Πεδιάδος, ὅπερ κατέχει σπουδαίαν θέσιν ἀναλόγως τῶν σημερινῶν περιστάσεων εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, αἱ ἄλλεπάλληλοι ὅμως σπουδαῖαι γενικαὶ ὑποθέσεις μᾶς ἐμπόδισαν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐπιθυμίαν μας ταύτην, ἣν ἄλλως ἐπέβαλλεν ὑμῖν τὸ γενικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον. Οὐχ ἤτιον ὅμως ἐπιθυμοῦντες τὴν ὑμετέραν σύμπραξιν ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσι περιβαλλόμενοι (sic) ἀνώτερον στρατιωτικὸν βαθμὸν, ἀπεφασίσαμεν ὁμοφώνως νὰ διορίσωμεν ὑμᾶς διὰ τοῦ ἐπισυννημμένου διορισμοῦ Ἀρχηγὸν τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος. Ὁ βαθμὸς οὗτος, κύριε Ἀρχηγέ, συγκαταλέγων Ὑμᾶς εἰς τὴν χορείαν ὄλων τῶν λοιπῶν Ἀρχηγῶν τῆς Κρήτης, πιστεύομεν ὅτι ἱκανοποιεῖ ὑμᾶς ἀρκούντως καὶ συνάμα ὅτι θέλει ἐξασκήσει πᾶσαν τὴν ἐπιρροήν σας εἰς ὅ,τι τὸ

συμφέρον τῆς πατρίδος ἀπαιτεῖ σήμερον. Ὁ Κοσ Ἀπόστολος Τυλιανᾶκης ἔρχεται ἐπίτηδες, ἵνα καὶ προφορικῶς σᾶς ὁμιλήσῃ ἐκ μέρους ἡμῶν, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, συναισθανόμενοι ὡς καλὸς πατριώτης τὴν ἀνάγκην τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἀπὸ κοινοῦ συμπράξεως, θέλετε συμμορφωθῆ με τὰς ὁδηγίας μας, αἵτινες εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσιν, εἰ μὴ πρὸς τὸ γενικὸν τῆς ὅλης πατρίδος συμφέρον, ἰδίως δὲ τῆς τιμῆς καὶ ἀξιοπροεπείας τῶν ἐπαρχιῶν μας. Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν Γεώρ. Μανουσάκην γράφομεν ἰδιαιτέρως νὰ σᾶς ἀναγνωρίσῃ ὡς συνάδελφόν του, ἐννοοῦμεν δὲ καὶ ὑμεῖς νὰ τὸν ἀναγνωρίσητε ὡς τοιοῦτον, ἐγκαταλείποντες δὲ εἰς τὴν λήθην πᾶν τὸ παρελθὸν τείνετε ἀδελφικῶς τὴν χεῖρα ἀλλήλοις καὶ περιπισσόμενοι ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ὁμονοίας καὶ ἀγάπης συνεργασθῆτε ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐνεργήσετε διὰ τὴν μελετωμένην ἐκστρατείαν εἰς Ἱεράπετρον πᾶν ὅ,τι ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀξιοπροεπεία σας ἀπαιτεῖ. Διὰ πρώτην τῶρα φορὰν τῆς σημερινῆς ἐπαναστάσεως προσκαλούμενοι εἰς μάχην ἀναδειχθῆτε δραστήριος καὶ ἰκανός, ἐστὲ δὲ βέβαιος ὅτι τὰ ἔργα ἀναδεικνύουν καὶ προάγουν τοὺς εὐλικρινῶς καὶ πιστῶς ἐργαζομένους. Τὰ περὶ στρατιωτῶν, πολεμοφοδίων, τροφῆς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς κινήσεώς σας θὰ μάθετε ἀπὸ τὸν Κοσ Ἀπόστολον. Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀσπασθῶμεν ὑμᾶς ἀδελφικῶς ἐνταῦθα, ὅπου θὰ ἀνταμώσωμεν πρὸ τῆς μάχης, σᾶς ἀσπαζόμεθα καὶ ἐσμέν. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός. Ὁ Ὑπαρχηγός. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.

211. Προσκλητήριος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ Ὁπλαρχηγὸν Λασιθίου κ. κ. Μιλιαρᾶν καὶ Παναγιωτάκην διὰ τὴν ἐκστρατείαν των κατὰ τῆς Ἱεραπέτρου.
212. Ὁσαύτως ὁμοίᾳ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ὁπλαρχηγὸν τοῦ μέρους τοῦ Λασιθίου Γ. Δαγαλάκη τῆ 10 Ἰουν. 78.
213. Διορισμὸς Ἀρχηγοῦ Σητείας τῷ Ἰωσήφ Γ. Κουντουράκη ἐκδοθεὶς τῆ 10 Ἰουνίου 78 ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ [αἰτήσῃ] ὑπογεγραμμένη παρὰ τῶν Ἐπιτρόπων καὶ λοιπῶν ἐπαναστατῶν Σητείας.
214. Ἀναγνώσεις καὶ ἐπιθεώρησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1024 καὶ ἡμερομ. 30 Νοεμβρίου 1868 διορισμοῦ πεντακοσιάρχου τοῦ Νικολ. Φρουζῆ ἀπὸ Φουρνῆν.
215. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ τοῦ ἵππικοῦ τῶν ἐπαρχιῶν Μεραμβέλλου καὶ Ἱεραπέτρου τῷ Γεωρ. Κουντουράκη.
216. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς 100άρχου τοῦ ἐξ Ἀρμενίων Σητείας Γεωργίου Ἐμμ. Κωνσταντινίδη.
217. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Μαλλῶν Ἱεραπέτρου τοῦ ἐν τῷ παρελθόντι ἀγῶνι χιλιάρχου Ἰορδάνου Τσακιράκη.

218. *Ἀθήνημερόν.* Πρόσκλησις τῶν ὀπλαρχηγῶν Κριτσᾶς νὰ ἐτοιμάσωσι τοὺς στρατιώτας των διὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἱεροπέτρου γενησομένην τὴν 12 Ἰσταμένου καὶ ἐφοδιάσωσιν αὐτοὺς μὲ ἄρτον τριῶν ἡμερῶν, καθότι περὶ κρέατος θὰ φροντίσῃ ἡ Ἐπιτροπή.
219. *Ἀθήνημερόν.* Ὁμοία τῷ ὀπλαρχηγῷ Μιλάτου.
220. *Ἀθήνημερόν.* Ὁμοία τῷ ὀπλαρχηγῷ τοῦ ἱππικοῦ Γεωρ. Ι. Κουντουράκη ἀποστελλομένου συνάμα καὶ τοῦ διορισμοῦ του.
221. *Ἐκ Καλοῦ Χωρίου.* 13 Ἰουνίου, πρωία. Διαταγὴ τῷ ἀρχηγῷ Ρίζου Ἐμμ. Χατζάκη νὰ ἀνοίξῃ τὴν μάχην τὴν ἐβδόμην ὥραν τουρκισί, ὅτε θὰ φθάσουν καὶ τὰ λοιπὰ σώματα ἐκ τῶν ἄλλων μερῶν.
222. *Ἐκ Πρίνας.* Τῇ 14 Ἰουνίου. Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς καπεταναίους καὶ προκρίτους τοῦ χωρίου Μάλλες ἀφορῶσα τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ν. Βολύρη εἰς τὰ κτήματά του καὶ προσκαλοῦσα αὐτοὺς νὰ καταπέισουν τοὺς ἐναντίους, ἵνα παραιτηθῶσι παραλόγων καὶ ἐώλων ἀξιώσεων, διότι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεώς των νὰ δεχθῶσιν αὐτὸν εἰς τὸ χωρίον των ἔσονται ὑπεύθυνοι οἱ αἴτιοι διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον.
223. *Ἐκ Κριτσᾶς.* Τῇ 14 Ἰουνίου. Πρόσκλησις τοῦ ἀρχηγοῦ Ἐμμ. Λακέρδα καὶ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Παύλου Συγκελλάκη, ἵνα ἔλθωσι καὶ λάβωσι τὰς δεούσας ὀδηγίας καὶ τὰ μέσα πρὸς συγκέντρωσιν ἱκανῆς φρουρᾶς εἰς κατάλληλα μέρη, ἵνα μὴ οἱ Τούρκοι ἐκ τῆς μάχης τῆς προτεραίας ἐξέλθωσι καὶ κακοποιήσωσι Χριστιανούς.
224. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Κριτσᾶς τῷ Παπᾶ Ἐμμ Πόθῳ.
225. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Κριτσᾶς τῷ Νικολ. Γ. Ἀλεξάκη.
226. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Κριτσᾶς τῷ Νικολ. Γ. Ἀλέξη Τσικαλᾶ.
227. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Ἐμμ. Ἀλέξη.
228. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Κριτσᾶς τῷ Νικολ. Κοκκίνῃ.
229. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 200άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Σκυβάλῳ.
230. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Τζώριτζῃ.
231. *Κριτσά,* 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Ἀντ. Πόθῳ.
231. *Κριτσά* τῇ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Ἐμμ. Μπετούρα.
232. *Κριτσά* τῇ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Γεωρ.

- Ταυράδω.
233. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Κωνστ. Γ. Ἀξέξη.
234. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Φιοφιοῆ.
235. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Ἐμμ. Γ. Κουτάντω.
236. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κριτσᾶς τῷ Δημ. Κατσούλη.
237. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 50άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Παπᾶ Γραμματικοῦ Κλώντζα.
238. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 50άρχου Κριτσᾶς τῷ Μιχ. Κουτουλάκη.
239. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 50άρχου Κριτσᾶς τῷ Ἰωάννη Χαιζῆ Μ. Παγκάλω.
240. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 50άρχου Κριτσᾶς τῷ Ἰωάννη Ν. Ἀλέξη.
241. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Τάπες Μιχ. Σφακιανάκη.
242. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Τάπες Ἀνδρώνη Κατσούλη.
243. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Κρούστα Γεωρ. Ἀρχοντάκη.
244. Κριτσά τῆ 15 Ἰουνίου. Διορισμὸς 100άρχου Κρούστα Μιχ. Γεροντιῆ.
245. Νεάπολις τῆ 16 Ἰουνίου 1878. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. Πρὸς τὴν ἔντ. ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν Κρητικῶν Ἐπιτροπῆν. Ἀγαπητοὶ συμπατριῶται, αἱ προσπάθειαι τῆς τουρκικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, καθ' ἃς ἐν τῷ παγκοσμίῳ Ἀρείῳ Πάγῳ ἀποφασίζεται καὶ ἡ τύχη τῆς πατρίδος, ἀπέβησαν σπουδαῖαι εἰς τὰς ἐπαρχίας μας, ἵνα ἀποδείξη, ὡς διατείνεται, ὅτι αὗται δὲν συμμερίζονται οὐδόλως τὸ φρόνημα τῶν λοιπῶν. Ἐνόμισε δὲ ὅτι εὔρετρον μέρος τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἱεραπέτρου καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν προσεπάθησε νὰ περισυνάξῃ τὰς συνήθεις ψευδεῖς ὑπογραφάς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξοπλίσασα πάντα τοὺς Τούρκους τῆς τε ἐπαρχίας ταύτης καὶ μέρους τῆς Σητείας ἀπεφάσισε νὰ καταλάβῃ τὰ ὄρεινὰ χωρία τῆς Ἱεραπέτρου καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ στρατιωτικῶς εἰς αὐτά. Ταῦτα πληροφορηθέντες διετάξαμεν συγκέντρωσιν ἀληθῶς μὲν μείζονα τῶν μέσων, ἅτινα διαθέτομεν, οὐχ ἥτιον ὅμως βασιζόμενοι εἰς τὸ φρόνημα καὶ τὰς διαθέσεις τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς μας ἀρ-

χηγῶν καὶ λοιπῶν ἐπαναστασιῶν δὲν ἐψεύσθημεν τῶν προσδοκιῶν μας, καθότι εἰς τὴν πρώτην ἡμῶν πρόσκλησιν προθύμως ἔδραμον οἱ προσκληθέντες διανύσαντες οἱ πλεῖστοι μιᾶς καὶ δύο ἡμερῶν ὁδὸν καὶ φέροντες ἕκαστος ἐν τῇ πήρᾳ καὶ ἐξ ἰδίων τριῶν καὶ 4 ἡμερῶν ἄρτον, διότι τὸ χρηματικὸν ὅπερ εἶχε καὶ αὐτὰς ἡ Ἐπιτροπὴ ἦτον ἐλάχιστον καὶ δὲν ἐπῆρκει οὔτε διὰ δύο ἡμερῶν προσφάγιον. Ἐν τούτοις, ἂν καὶ ὁ ἐχθρὸς εἶδε τὴν ἡμετέραν συγκέντρωσιν, ἀπεφάσισεν ὅμως νὰ μᾶς ἐκβιάσῃ διὰ τῶν ὄπλων καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν του. Κατὰ συνέπειαν ἠναγκάσθημεν νὰ συγκροτήσωμεν τὴν μάχην, τῆς ὁποίας ἐκθεσιν πρὸς δημοσίευσιν ἐπισυνάπτομεν καὶ ἐν ἧ ἡ προσεπαυθήσαμεν ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ συντάμωμεν τὰς διαφόρους λεπτομερείας. Τῆς δὲ Σπιναλόγκας ἡ μάχη προῆλθεν καὶ αὕτη ἐκ τῶν Τούρκων προσπαθούτων νὰ ἐξέρχωνται πρὸς σύναξιν τῶν καρπῶν των. Ἐν τούτοις ἐπάναγκες θεωροῦμεν ἵνα ὑπομνήσωμεν ὑμῖν ὅσα διὰ τοῦ προλαβόντος ταχυδρομείου καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208 καὶ ἡμερομ. 9 ὑπερμεσοῦντος ἐγράφομεν. Καθημερινῶς λαμβάνομεν ἐπιστολὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχηγῶν, πρὸ πάντων δὲ ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἔχουν πλησίον των Τούρκους, καὶ δυστυχῶς ὀλίγοι ἐξαιροῦνται οἱ μὴ ἔχοντες, παρισιῶντων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν στρατιωτῶν των διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν πολεμοφοδίων καὶ πιστεύσατε, Κύριοι, ὅτι, ἂν ὁ ἐχθρὸς ἐγίνωσκε τὴν κατάστασιν ἡμῶν ταύτην, εὐκόλως ἤθελε μᾶς καταβάλλει καὶ καταλάβει σπουδαίας στρατιωτικὰς θέσεις καὶ χωρία, ἐξ ὧν δυσκόλως θὰ δυνηθῶμεν μετὰ ταῦτα νὰ τὸν ἀποδιώξωμεν. Καὶ ἐμάθομεν μὲν ἐκ τῶν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν μας ὑμετέρων ἐπιστολῶν, ὅτι ἀποστέλλεται ἀτμόπλοιον μὲ φορτίον εἰς τὸ πρὸ πολλοῦ ὑποδειχθὲν μέρος κατὰ Τρίτην ἢ Τετάρτην τῆς παρουσίας ἑβδομάδος, ἀλλὰ δυστυχῶς μέχρι σήμερον Παρασκευὴ ματαίως περιμένομεν. Ἄν καὶ δὲν γνωρίζομεν τοὺς λόγους τῆς ἐπὶ τοσοῦτον παραταθείσης ταύτης ἀναβολῆς, μολαταῦτα δὲν θέλομεν ποτὲ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι αἱ ἐπαρχίαι μας παρορῶνται καὶ παραγκωνίζονται. Μὲ τὴν πεποίθησιν λοιπὸν ταύτην διατελοῦμεν πιστοὶ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπιβαλλομένου ἡμῖν καθήκοντος καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀδελφικῆς ἀγάπης. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός. Ὁ Ὑπαρχηγός. Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.

246. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. πρὸς τὴν Σεβ. Προσωρινὴν Διοίκησιν Κρήτης. Τὰ αὐτὰ μὲ τὴν προηγουμένην μέχρι τοῦ σκοποῦ τῶν Ὀθωμανῶν τοῦ νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν ἀπόφασίν των. Τὴν πρωίαν τῆς 13 ὑπερμεσοῦντος ἐλάβομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 647 καὶ ἡμερομ. 5 ἰδίου ἐγκύκλιον ἐπιστολήν, δι' ἧς ἐκθέτοντες ἡμῖν τὰς

προτάσεις τοῦ Ἑγγλοῦ Προξένου διατάττετε ἡμᾶς νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ πάσης ἐπιθέσεως. Δυστυχῶς ὁμως καθ' ἣν ὥραν ἐλήφθη ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἡ μάχη εἶχεν ἀρχίσει καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ ἀνασταλῆ. Οἱ ἡμέτεροι ὑπερβαίνοντες τοὺς 1500 εὐρίσκοντο τοποθετημένοι ἀπὸ τὴν Παχεῖαν ἄμμον τῆς Ἱεραπέτρου μέχρι τοῦ χωρίου Καλογέρους, δηλαδὴ εἰς ἀπόστασιν δέκα περίπου μιλίων, καὶ ἅμα ὁ κρότος τοῦ πυροβόλου ἠκούσθη καὶ ἀφοῦ ἐκ τῶν πύργων καὶ τοῦ φρουρίου ἐξῆλθον οἱ Τοῦρκοι καθ' ἡμῶν δὲν ἦτο πλέον καιρὸς πρὸς παρεμπόδισιν, ἐν τούτοις κατωρθώσαμεν διὰ τῆς μάχης ταύτης, ἣτις διήρκεσεν ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἑσπέρας, νὰ διατηρήσωμεν τὰς θέσεις ἃς κατείχομεν καὶ νὰ ἀναγκάσωμεν τὸν ἐχθρὸν ἀριθμούμενον εἰς 1500 τακτικούς καὶ ἄλλους ἐντοπίους καλῶς ὀπλισμένους νὰ μὴ δυνηθῆ νὰ προχωρήσῃ. Εἰς τὴν μάχην ταύτην ἔλαβον μέρος τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Ρίζου, ἡ Ἱεράπετρος, τὸ Μεραμβέλλον, τὸ Λασίθιον καὶ ἡ Λαγκάδα τῆς Πεδιάδος ὑπὸ τοὺς οἰκείους ἀρχηγούς καὶ καπεταναίους. Εἶχομεν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐξ πληγωμένους καὶ τραῖς φονευμένους, ἐν οἷς συγκαταριθμεῖται καὶ ὁ ἀγνὸς καὶ εἰλικρινῆς πατριώτης καὶ γνωστὸς πληρεξούσιος Ἰωάν. Παπαμαστοράκης, τοῦ ὁποίου τὴν ἀπώλειαν ἠσθάνθημεν ἅπαντες. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόσκλησιν ἡμῶν πρὸς τὰ αὐτόθι (ἡ Ἐπιτροπὴ προσκαλεῖ σήμερον τοὺς πληρεξουσίους καὶ ἀρχηγούς ἵνα γίνῃ σύσκεψις καὶ αποφασισθῆ τίνας θὰ ἔλθωσι διαγρ.) καταβάλλεται προσπάθεια περὶ ἀποστολῆς τῶν ζητουμένων προσώπων. Ἐν τούτοις σπεύδομεν νὰ γνωστοποιήσωμεν ὑμῖν, ὅτι εἴμεθα πλέον κενοὶ πολεμοφοδίων, ἂν καὶ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ διατηροῦμεν συγκεντρώσεις εἰς Ἑμπαρον, Καλογέρους, Μακρολιάν, Σπιναλόγκαν.

247. Νεάπολις 16 Ἰουνίου. Διαταγὴ πρὸς τοὺς ἀρχηγούς Πεδιάδος κ. κ. Γ. Μανουσακήν καὶ Ν. Τουτιουνιζάκην, ὅπως ἀποστείλῃ τινὰς στρατιώτας πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ σώματος τοῦ ἀρχηγοῦ Ν. Τυλλιανάκη.
248. Αὐθήμερόν. Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἀρχηγὸν Χατζάκην εἰδοποιούσα αὐτὸν ὅπως ἀντικαταστάτῃ εὔρη καὶ ἐτοιμασθῆ πρὸς ἀναχώρησιν διὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν.
249. 17 Ἰουνίου. Διαταγὴ πρὸς τοὺς καπεταναίους τοῦ χωρίου Μάλλες περὶ ἀποδόσεως εἰς τὸν ἀρχηγὸν Ν. Τυλλιανάκην δύο κιβώτια πολεμοφοδίων.
250. Νεάπολις 17 Ἰουνίου. Διορισμὸς 500άρχου Πεδιάδος τῷ Ἀριστομένη Σταργιογλίδῃ.
251. Διορισμὸς 500άρχου Πεδιάδος τῷ Γεωρ. Πουρεξάκῃ ἐκ Κουνάβων.

252. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Σητείας τῷ Ἰωάν. Ξοπλαράκη.
 253. » » Πεδιάδος τῷ Παύλῳ Τυλλιανᾷκη.
 254. » » Βουλισμένης τῷ Μιχ. Τσιχλῆ.
 255. » » Μαλίων Μιχαήλ Ἀσαργιώτης.
 256. » 500άρχου Χουμεργιάκο τῷ Εὐστορατίῳ Μαρονέλω.
 257. » » » » Μιλτιάδῃ Τζαβλάκη.
 258. » 200άρχου » » Κωνστ. Μουρελάκη.
 259. » » τοῦ ἵππικοῦ Χουμεργιάκο τῷ Ἐμμ. Λα-
 κέρδα.
 260. Διορισμὸς » Χουμεργιάκο τῷ Νικολ. Ἰ. Μουρελάκη.
 261. Νεάπολις 17 Ἰουνίου 78. Διορισμὸς 100άρχου Χουμεργιάκο τῷ
 Δημ. Ἰ. Μουρελάκη.
 262. Διορισμὸς 100άρχου Χουμεργιάκο τῷ Κωνστ. Γ. Κριτωιάκη.
 263. » 200άρχου » » Ἰωάν. Γ. Ζουλινάκη.
 264. » » » » Ἐμμ. Ι. Ζουλινάκη.
 265. » 100άρχου » » Ἰωάν. Χαβάκη.
 266. » » » » Ἰωάν. Κ. Ζουλινάκη.
 267. » » » » Μιχ Βαρκαράκη.
 268. » ὀπλαρχηγοῦ Λιμνῶν τῷ Μιχ. Ἐμμ. Μυλωνάκη.
 269. » » » » Γεωρ. Μαυροειδάκη.
 270. » 200άρχου » » Γεωρ. Ἀντ. Κοκολάκη.
 271. » » » » Ἐμμ. Κ. Πεδιαδιτάκη.
 272. » » » » Ἐμμ. Κ. Λαβδάκη.
 273. » 100άρχου » » Γεωρ. Ἐμμ. Κοκολάκη.
 274. » » » » Ἐμμ. Γεωρ. Πεδιαδιτάκη.
 275. » » » » Ἰωάν. Μαστοράκη.
 276. » 500άρχου » » Μιχ. Ἀντ. Πεδιαδιτάκη.
 277. » » » » Ἡρακλέους Πεδιαδιτάκη.
 278. » » » » Νικολ Ἐμμ. Μυλωνάκη.
 279. » » » » Ζαχαρία Δινεράκη.
 280. » » » » Ἰωάν. Ἐμμ. Μενεγάκη.
 281. » » » » Μιχ. Ν. Μενεγάκη.
 282. » » » » Λαζάρῳ Πεδιαδιτάκη.
 283. » » » » Χριστοδούλῳ Ζουραράκη.
 284. Αὐθήμερόν. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. Πρὸς τὴν ἔντ. Ἐπιτροπὴν
 τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν. Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην κατεπειγουσῶν
 στρατιωτικῶν συγκεντρώσεων εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἱεραπέτρον καὶ τῆς
 Ἐμπόρου καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰ μέσα ἅτινα ἐπὶ τοῦ παρόντος
 δύνανται νὰ διατεθῶσι διὰ τὰς ἐν λόγῳ συγκεντρώσεις, ἀπεφασί-
 σαμεν τὰ ἑξῆς: Ἀορ Συνιστᾶται στρατιωτικὴ συγκέντρωσις ἐπὶ

μίαν ὀκταμερίαν ἀρχομένην ἀπὸ αὐριον εἰς τὰ περίξ τῆς Ἱεραπέ-
 τρου εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις ἀπὸ τῶν χωρίων Μακριλιᾶς μέ-
 χρι Καλογέρων καὶ συγκειμένη ἀπὸ 75 ἀνδρας Ἱεραπειρίας καὶ
 Στειώτας ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν Ἐμμ. Λακέρδαν καὶ τὸν ὄπλαρχηγὸν
 Παῦλον Συγκελλάκην καὶ 25 Ριζίτας ἐκ τοῦ ἀρχηγείου τοῦ Ἐμμ.
 Χατζάκη. Βον Συνιστᾶται ὁμοία συγκέντρωσις ἐπὶ τὴν αὐτὴν ὀκτα-
 μερίαν εἰς Ἐμπαρον ἐκ 50 ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχη-
 γοῦ Πεδιάδος κ. Ν. Τυλλιανάκη. Γον Ἐάν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήση
 καὶ τὰ μέσα ὑπάρχωσιν, αἱ ἄνωθεν συγκεντρώσεις θέλουν αὐξη-
 θῆ, τῆς μὲν Ἱεραπέτρου εἰς 200 ἀνδρας, ἤτοι 150 Ἱεραπειριτῶν
 καὶ Στειωτῶν καὶ 50 Ριζιωτῶν, τῆς δὲ Ἐμπάρου εἰς 100 λαμβα-
 νομένων τότε 25 Λασιθιωτῶν. Δον Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἐξ ἀνατολι-
 κωτέρων ἐπαρχιῶν δέον ὅπως χορη(γῆ)ση τοῖς εἰρημένοις ἀρχη-
 γοῖς Ἐμμ. Λακέρδα καὶ Ν. Τυλλιανάκη ἐνταῦθα ἤδη εὐρισκομέ-
 νοις τὰ μέσα ἅτινα ἤθελεν ἐγκρίνει διὰ τὴν ὀκταήμερον συγκροτη-
 θησομένην στρατιωτικὴν συγκέντρωσιν, ἀποστείλῃ δὲ ἀρμοδίως εἰς
 τὸν Ἐμμ. Χατζάκην, εἰς ὃν κοινοποιηθῆσεται ἡ παροῦσα ἀπόφα-
 σις, τὴν ἀναλογίαν τῆς ὀκταμερίας του ἰδιαιτέρως. Τὴν ἀπόφασιν
 ἡμῶν ταύτην γνωστοποιοῦντες ὑμῖν διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν περαι-
 τέρω, διατελοῦμεν ὁ Γεν. Ἀρχηγός, ὁ Ὑπαρχηγός, ὁ Ἀρχιγραμμα-
 ματεὺς.

285. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὄπλαρχηγοῦ Μιλᾶτου τῷ Κωνσι. Σανούδω.
 286. » » 500 ἀρχου » » Ἀναστασίω Νικη-
 φοράκη.
 287. Αὐθημερόν. » » » » Μιχ. Ἀνδρουλάκη
 288. » » 200 ἀρχου » » Ἰωάν. Ἐμ Χουρ-
 δάκη.
 289. Αὐθημερόν. » 100 ἀρχου » » Ἰωάν. Μ. Κα-
 τσαοῦ.
 290. Αὐθημερόν. » » » » Κωνσι. Ἐμμαν.
 Χουρδάκη.
 291. Αὐθημερόν. » 50 ἀρχου » » Γεωρ. Συλλιγάρδω.
 292. » Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. τῇ Ἐπιτροπῇ τῶν ἰδίων
 ἐπαρχιῶν. Συνεπεῖα τῆς ὑπ' ἀριθ. 284 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμε-
 ρομηνίαν κοινοποιηθείσης ὑμῖν ἀποφάσεως περὶ στρατιωτικῶν
 συγκεντρώσεων καὶ τῇ προτάσει τῶν ἐνταῦθα τοῦ τε ἀρχηγοῦ Ρί-
 ζου Ἰωάννου Ἰνιωτάκη καὶ τῶν ὄπλαρχηγῶν Βιάννου συνιστᾶται
 στρατιωτικὴ συγκέντρωσις ἐπὶ μίαν ὀκταμερίαν ἀρχομένην μετὰ
 δύο ἡμέρας ἀπὸ σήμερον τηροῦσα τὴν θέσιν Σφάκα ἄνωθεν τοῦ
 χωρίου Σχοινιά ὡς καὶ ἑτέρα φρουρὰ εἰς θέσιν Τσοῦτσουρο συνι-

- σταμένη ἐκ 50 ἀνδρῶν εἰς τὴν πρώτην καὶ ἐκ 10 εἰς τὴν δευτέραν καὶ λαμβανομένων τῶν ἐν λόγῳ 60 ἀνδρῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ρίζου ἐξαιρουμένου τοῦ Ἀρχηγείου τοῦ Ἐμμ. Χατζάκη. Ἐὰν δὲ ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ καὶ τὰ μέσα ὑπάρχωσιν, ἡ εἰρημένη συγκέντρωσις θέλει διπλασιασθῆ. Κατὰ συνέπειαν δέον ὅπως τῷ τε εἰρημένῳ Ἀρχηγῷ καὶ τοῖς ὀπλαρχηγοῖς χορηγηθῶσι τὰ μέσα διὰ τὴν συγκροτηθησομένην ὀκταήμερον στρατοπέδουσιν, ὡς καὶ εἰς τὸν ὀπλαρχηγὸν Ἐμμ. Μευπελάκη διὰ συγκέντρωσιν εἰς Σπιναλόγκαν ἐξ 25 ἀνδρῶν διὰ τὴν αὐτὴν ὀκταμεροῖαν διπλασιασθησομένην ἐν περιπτώσει ἀνάγκης καὶ τῆς ὑπάρξεως μέσων. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός, ὁ Ὑπαρχηγός, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.
293. Τὸ Γενικὸν Ἀρχηγεῖον πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν Ρίζου Ἐμμ. Χατζάκη. Ἐπειδὴ ἀπεφασίσθη στρατιωτικὴ συγκέντρωσις εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἱεροπέτρου ἐπὶ μίαν ὀκταμεροῖαν ἀρχομένην ἀπὸ αὐριον, τηροῦσαν δὲ ἀπὸ Καλογέρους μέχρι Μακρολιᾶς καὶ συγκειμένην ἀπὸ 75 ἀνδρας, ἐξ ὧν οἱ 25 θὰ εἶναι ἰδιικοί σου καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ συναδέλφου σου Ἐμμ. Λαζέρδα, μετὰ τοῦ ὁποίου θέλετε συνεννοηθῆ, ἂν δὲ ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ καὶ τὰ μέσα ὑπάρχωσι, θὰ αὐξηθῆ ἡ στρατοπέδουσις εἰς 200 ἀνδρας, ἐξ ὧν οἱ 50 θὰ εἶναι ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖον σου, διὰ ταῦτα προσκαλοῦμεν ὑμᾶς νὰ στείλειτε ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὺς 25 ἀνδρας διὰ τὴν παροῦσαν ὀκταμεροῖαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σου ἢ ἐνὸς ἱκανοῦ καπεταναίου σου με ἐντολὴν νὰ μὴν προσβάλλουν τοὺς Τούρκους, τὰ χρηματικὰ μέσα δὲ διὰ τοὺς 25 ἀνδρας θέλουν σᾶς ἀποσταλῆ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς. Νεάπολις τῆ 17 Ἰουνίου 78. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός, ὁ Ὑπαρχηγός, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.
294. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Ρίζου τῷ Ἰωάν. Μιχαλοδημητροάκη.
295. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς 500άρχου Πεύκου Ρίζου τῷ Νικολ. Τσαπάκη, προβιβασθεὶς (sic) εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀπὸ 200αρχος παλαιός.
296. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς 200άρχου Κεφαλοβρονσίου Χαρολάμπους Ποκαμισιάκη.
297. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Λατσίδας τῷ Βασίλ. Ματθαϊάκη.
298. Αὐθήμερόν. Διορισμὸς 1000άρχου Βουλισμένης τῷ Ἀντ. Γιωργαντωνάκη.
299. Νεάπολις τῆ 18 Ἰουνίου 1878. Τὸ Γεν. Ἀρχηγεῖον κ.τ.λ. πρὸς τοὺς ἀρχηγούς, ὀπλαρχηγούς καὶ καπεταναίους Ρίζου. Συνεπεῖα ἐπανειλημμένων διαταγῶν τῆς τε Στρ. Διοικήσεως καὶ τῆς Γεν.

Συνελεύσεως, δι' ὧν ἐντελλόμεθα νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ πᾶσαν ἐχθροπραξίαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τηροῦντες ὅσον δυνάμεθα ἀμυντικὰς θέσεις, ἐκτὸς μόνον ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐξαναγκάσῃ καὶ παραβιάσῃ ἡμᾶς εἰς ἀντίκρουσιν, νὰ ἐμποδίζωμεν τὰς καταχρήσεις, νὰ διατηρῶμεν τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν καὶ εὐταξίαν ὅσον αἱ περιστάσεις ἐπιτρέπουσι καὶ πρὸ πάντων νὰ φυλάττωμεν τὰ ὀροθέσια τῶν ἐπαναστατημένων ἐπαρχιῶν ἐμποδίζοντες σφαγὰς, λεηλασίας καὶ ἐρημώσεις ἐκ μέρους τῶν Τούρκων· ταῖς ἀνωτέροις λοιπὸν ταύταις διαταγαῖς ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς διετάξαμεν συγκεντρώσεις εἰς διάφορα μέρη, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τῆς ἐπαρχίας σας, τοῦ μὲν ἀνατολικοῦ τμήματος ἐκ τοῦ Ἄρχηγείου τοῦ κ. Ἐμμ. Χατζάκη πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἱεραπέτρου, τοῦ δὲ δυτικοῦ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Σχοιναῖα καὶ τοῦ Τσοῦτσουρου. Προσκαλοῦμεν λοιπὸν ὑμᾶς νὰ συστήσητε τὰς ὀρισθείσας φρουρὰς εἰς τὰς εἰρημένας θέσεις κατὰ τὰς δοθείσας ὑμῖν ὁδηγίας φροντίζοντες ἐντόνως νὰ ἀπέχητε ἀπὸ πᾶσαν αἰτίαν προσβολῆς καὶ πολεμικῆς ἐπιθέσεως καὶ διατηροῦντες πάντοτε τὸν ὀρισθέντα ἀριθμὸν τῶν φρουρῶν, ἧτοι 25 ἀνδρῶν ἐκ τοῦ Ἄρχηγείου τοῦ Ἐμμ. Χατζάκη καὶ 60 ἐκ τῆς λοιπῆς ἐπαρχίας, συγχρόνως δὲ καταβάλλετε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως, τῆς ἐμποδίσεως καταχρήσεων καὶ ἐν γένει τῆς κοινῆς ὁμοιοῦσας καὶ ἀγάπης, ὅπως διὰ τῶν ἔργων τούτων ἀποδείξωμεν εἰς τὸ νῦν συνεδριάζον Εὐρωπ. Ἰκὸν Συνέδριον ὅτι καὶ ἄξιοι ἐλευθερίας εἴμεθα καὶ ὅτι διὰ τῶν ὀπλων ἀπαιτοῦμεν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν καὶ προγονικῶν πόθων. Βέβαιοι εἰς τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὰ αἰσθήματα ὑμῶν δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι κατὰ γράμμα θέλετε προθυμοποιηθῆ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν γραφομένων καὶ θέλετε καταβάλλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, ἵνα φανῆτε ἄξιοι τῶν καθηκόντων, ἅτινα ἀπέναντι τῆς πατρίδος ἀπεδέχθητε. Ὁ Γεν. Ἄρχηγός, ὁ Ὑπαρχηγός, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς.

300. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Μαλλῶν Ἱεραπέτρου τῷ Ἀναγν. Πετοαγγουράκη.
301. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Μαλλῶν Ἱεραπέτρου τῷ Ἐμμ. Παραγιωτάκη.
302. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Μαλλῶν Ἱεραπέτρου τῷ Ἐμμ. Μαράκη.
303. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Ἱεραπέτρου τῷ Μήτρω Μακεδόνη.
304. Αὐθημερόν. Διορισμὸς ὀπλαρχηγοῦ Καλοῦ Χωρίου καὶ Μεσελέρων τῷ Ἐμμ. Χριστινάκη.

305. 19 Ἰουνίου. Διορισμὸς φρουράρχου τοῦ τμήματος Βιάνου τῆς ἐπαρχίας Ρίζου, τῇ ὑπὸ ἡμερομ. 6 Ἰουνίου ἐγγράφῳ αἰτήσῃ τῶν ὀπλαρχηγῶν Βιάνου, τῷ Ἰωάν. Μεταξάκῃ.
306. Διορισμὸς χιλιάρχου τῷ Ζαχαρίᾳ Δολαψῇ ἀπὸ Μαγουλᾶ Λασιθίου προβιβασθεὶς ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 941 καὶ ἡμερομ. 30 Αὐγούστου 1868 διορισμοῦ 500άρχου.
307. Διαταγὴ πρὸς τὸν καπετάνιον τοῦ χωρίου Λούμα περὶ ἀποστολῆς τοῦ κλαπέντος ὄπλου τοῦ κ. Κωνστ. Στεφανίδου.
308. Διορισμὸς 100άρχου Χουμεργιάκο τῷ Νικολ. Γαλανάκῃ.
309. Διορισμὸς ὑπασπιστοῦ καὶ γραμματέως τοῦ Γεν. Ἀρχηγείου τῷ Ἐμμ. Κ. Σφακιανάκῃ.
310. Διορισμὸς χιλιάρχου τῷ Ἰωάννῃ Σταυρακάκῃ ἀπὸ Βαχὸ Ρίζου, προβιβασθεὶς ἀπὸ παλαιὸν 500αρχον. Νεάπολις 21 Ἰουνίου 78.
(ἴδε συνέχειαν).

Ἄριθ. Αὐς¹

¹) Διὰ μὲν τῆς φράσεως «ἴδε συνέχειαν» ὁ συντάκτης τοῦ Πρωτοκόλλου παραπέμπει εἰς τὸ ἐπόμενον, μὴ διασωθέν, τεῦχος αὐτοῦ, διὰ δὲ τῶν λέξεων «Ἄριθ. Αὐς» δηλοῖ, τὴν σειρὰν τοῦ δημοσιευθέντος τεύχους.